„Kanadai Magyar Ujság"
egyesitve a
"KANADAI MAGYAR HIRLAPPAL"
Kanada és az angol birodalom legelterjedtebb, vezető magyar hetilapja amely mindenkor lelkiismereti szabadságot és a kanadai polgárokat megillető jogokat igyekszik kivivni minden honfitársunk számára.
Előfizetési dij egy évre: $3.00. Az Óhazába és külföldre egy évre $4.00
Szerkesztőség és kiadóhivatal 375 Hargrave St WINNIPEG, Man.

BRANTFORD
BRIDGEBURG
CHIPPAWA
CROWLAND
FORD CITY
FORT ERIE
FORT WILLIAM
GALT
GUELPH
HAMILTON
KITCHENER
MONTREAL
New WATERFORD
NIAGARA FALLS
OSHAWA
OTTAWA
PORT COLBORNE
PORT ROBINSON
QUEBEC
ST. CATHARINES
SPRING HILLS
SUDBURY
SYDNEY
TORONTO
WELLAND
WINDSOR

Kelet- és Nyugat Kanadai Magyar Ujság

CANADIAN HUNGARIAN NEWS

ALDINA
BEKEVAR
CANA
CALGARY
EDALHURST
EDMONTON
ESTEVAN
HALMOK
KAPOSVAR
LETHBRIDGE
NORBURY
OTTHON
PLUNKETT
RAYMOND
REGINA
SASKATOON
SMOKIHILL
SOKHALOM
SZT. LASZLO
SZEKELYFOLD
SUMAS
TABER
VANCOUVER
WAKAW
WHYBURN
WHITEWOOD
YORKTON

„Canadian Hungarian News"
Combined with the
"CANADIAN HUNGARIAN JOURNAL"
An Independent Weekly Published in the Magyar Language. Circulating in all the Provinces of the Domonion of Canada and largest of all Hungarian Papers within the entire British Empire.
Editorial Offices and Printing Plant
375 Hargrave St., WINNIPEG, Man.
Yearly Subscription $3.- to Foreign Countries $4.-

VOL. VIII EVFOLYAM | 375 HARGRAVE ST. WINNIPEG, MANITOBA. 1931. JULIUS 23 CSÜTÖRTÖK | No. 30 SZAM

'JUSTICE FOR HUNGARY' BUDAPESTRE ÉRKEZETT

MEGNYERTÉK A 10,000 DOLLÁROS ROTHERMERE DIJAT

ENDRESZ ÉS MAGYAR TAVIRATILAG KÖSZÖNTÉK MEG KANADA MAGYARSÁGANAK ÁLDOZATKÉSZ TÁMOGATÁSAT — AZ EGÉSZ VILÁGSAJTÓ FOGLALKOZOTT A MERÉSZ MAGYAR TELJESITMÉNNYEL — UJ REKORDOT ÁLLITOTT FEL A KÉT BÁTOR PILÓTA

Közel két teljes esztendő reménykedése öltött testet, amikor 1931 julius 16.-án, mult csütörtökön este 7 óra 40 perckor a Budapest melletti Bicske állomás közelében kényszerleszállást végzett a "Justice for Hungary" repülőgéppel két mindenre elszánt magyar: Endresz György és Magyar Sándor, miután átrepülték az Atlanti Óceánt. Alig több mint 26 órai repülés után értek földet a magyar óceánrepülők és 3,200 mérföldes utat téve meg a háborgó tenger és Európa nyugati országai felett uj világrekorddal gazdagitották a magyar dicsőséget.

Endresz és Magyar legnagyobb érdeme azonban kétségtelenül az a tény, hogy a "Justice for Hungary" teljesitményével felrázták az egész világ lelkiismeretét a magyar nép felszabaditása érdekében. Nem volt a földkerekségnek egyetlen sajtószerve sem, amely ne tárgyalta volna hasábokon, sőt elsőoldalas, vezető cikkek keretében ezt a nagy magyar eredményt. Jövő heti számunkban érdemes lesz részletesebben kitérnünk a repülés kényszerü halogatásának egyes körülményeire, egyelőre azonban helyszüke miatt csak magával az uttal foglalkozunk.

Newfoundland kikötőjében már több napig várakozott kedvező időre Endresz és Magyar, amikor mult kedd este kedvező időjelentést kaptak. Erre mitsem késlekedve minden szükséges előkészületet megtettek az indulásra. A "Kanadai Magyar Ujság" értesülése után azonnal távirati összeköttetésbe lépett a repülőkkel és minden jót kivánt a kockázatos vállalkozáshoz, mely a "Justice for Hungary" név következtében mindegyikünk nemzeti ügyévé vált. Az üdvözlésre a következő távirati válasz érkezett:

HR GRACE NF 15 1032A 1931 JUL 15 AM 8 57

CANADIAN HUNGARIAN NEWS
375 HARGRAVE ST WINNIPEG, MAN.

KÖSZÖNET JÓKIVÁNSÁGUKÉRT STOP INDULÁSUNK ELŐTT SZERETETTEL KÖSZÖNTJÜK KANADA MAGYARSÁGÁT STOP KÖSZÖNJÜK A TÁMOGATÁST, AMIT A JELENLEGI NEHÉZ VISZONYOK DACÁRA KANADA MAGYARSÁGA AZ ÜGYÉRT ÁLDOZOTT STOP KÖSZÖNTJÜK AZ UJSÁGOT LELKES MAGYAR MUNKÁSSÁGÁÉRT

ENDRESZ ÉS MAGYAR.

A két mindenre elszánt pilóta szerdán délután 1 óra 48 perckor hagyta el Harbor Grace repülőterét a 630 gallon benzint vivő Lockeed-Sirius gyártmányu géppel, és kedvező szélel vágtak neki az Atlanti Óceánnak. Utjukat több viharon, esőn és ködön keresztül tették meg, melyek nagyon megnehezitette a gép előrehaladását. Az első hirt mult csütörtökön reggel vették az északamerikai kontinens sajtó szervezetei, mely szerint a "Justice for Hungary" Linz, (Ausztria) felett átrepült délután 2 óra 40 perckor. A hir vételét kitörő lelkesedéssel vette a pilótákért aggodó közvélemény, amely azt jelentette, hogy a veszedelmes ut nagyobbik felét, szerencsésen megtették az önfeláldozó magyarok s közelednek céljuk: Budapest felé.

A távirati értesitések szerint Magyarország népe örömmámorban uszott, miután az ujságok különkiadásai, valamint a rádió révén futótüzként jutott el a diadalmas hir az ország legelrejtettebb zugába is. Százezerre menő tömeg özönlött a Budapest melletti Mátyásföldre külön vonatokon, járműveken és gyalog, hogy jelen legyenek a világ lelkiismeretét felrázó "Justice for Hungary" — "Igazságot Magyarországnak" repülőgépnek a hazai szent rögre való leszállásánál.

Este 7 óra 40 perckor azonban a benzintartály megüresedett és a pilóták kénytelenek voltak a Budapest előtt mintegy 14 kilométernyire fekvő Bicske mellett leereszkedni, amikor is egy vasuti kocsiba ütközve az egyik szárny, valamint a légcsavar eltört, a pilóták azonban sértetlenül szálltak ki a gépből. Bicskéről azután telefonon hivták fel a mátyásföldi repülőteret, ahonnan egy repülőgépet küldtek a pilótákért, mely bevitte Budapestre, háromszor körülrepülve a várost s Mátyásföldön a várakozó tömeg határtalan lelkesedése közben ereszkedett földre.

Folytatás a 4.-ik oldalon

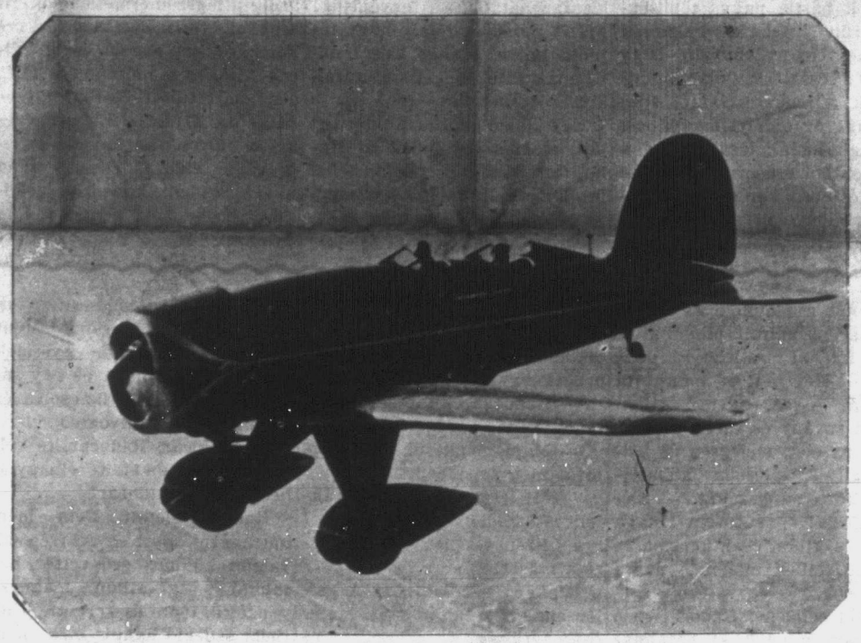

MAGYAR SÁNDOR ÉS ENDRESZ GYÖRGY
a baloldali Lockeed-Sirius gyártmányu "Justice for Hungary" első magyar óceánrepülőgép diadalmas pilótái.

Megfulladt egy magyar munkás Saskatchewanban

Szomoruan végzetes szerencsétlenség történt Saskatchewan Unity telepétől 12 mérföldnyire, a Vera melletti tavon. Glagalics Mihály honfitársunk e hó 9.-én délután 6 órakor egy munkástársával lement a tóra fürödni és mivel uszni is tudott, bemerészkedett a mélyebb vizbe. Kisvártatva azonban elmerült és bár társa látta őt a veszedelemben, nem bizott önnönmagában, hogy ki tudja menteni. Elkezdett tehát kiabálni s mire a közelben levők segitségére siettek és kihuzták a vizből beletelett kb. 8-10 perc. Annak ellenére, hogy mindent elkövettek, hogy a szerencsétlen magyart életre keltsék már nem tudtak segiteni.

Az előhivott orvos állitása szerint szerencsétlenül járt honfitársunk vacsora után teli gyomorral ment a vizbe, görcsöt kapott és ez okozta a végzetét. Glagalics Mihály honfitársunk 39 éves volt, egy hat tagu család apja, 1928-ban jött Kanadába az Ung megyei Ungordas (most Volkovoja) községből. Évek óta a CNR. vasuton dolgozgatott, hogy családjának jobb jövőt szerezzen. De már őt most hiába várják. Közszeretnek örvendő honfitársunkat julius 11.-én helyezték örök nyugalomra a Unity-i temetőben. Nyugodjék békében!

Persely István.

THE REVIVAL OF LACE-MAKING IN HUNGARY

An article by A.S. LEVETUS, reprinted from the "STUDIO" Magazine, London.

To many it will come as a surprise that there really is such a thing as Hungarian lace, for it has been generally ignored by writers on the subject. How the art of lace-making found its way to Hungary, the land of the Magyars is a debatable point, but certain it is, that bobbin lace has been made in some districts of Hungary for centuries, for how else could have a law been passed some three hundred years ago forbidding the making of lace by Hungarian maidens lest "easy work should unfit them for the heavy"? ...

What that heavy work was that was expected of them and rendered with a fervour which only those deep in the history of the country can fully realise, we can surmise on remembering, that among the countries of Europe, Hungary for many centuries served as a buffer against the inroads of the Turks, who overran the land and devastated it times without number. In those perilous times the women of all ranks played their part in defending their castles and homesteads, in training their sons for battle, besides fulfilling their household duties, including spinning, weaving, ploughing the fields and performing other arduous tasks, which in peaceful times are usually discharged by the men.

This was the heavy work which the law-givers of those days feared might be neglected if the women in-

(Continued on Page Five)

LEGUJABB HIREK

AZ EGÉSZ ORSZÁGOT ÉGIHÁBORU szántotta végig és különösen Nyugatkanada egyes vidékein pusztitott sok helyütt a villám, bár ugyanekkor a gazdák repeső örömmel vették a régóta várt esőt. Ontario Windsor városában négy emberéletet követelt az itéletidő. Továbbá Reginában ismét belecsapott a villám a villamosvezetékbe és igy nemcsak a világitóáramban volt hiány, hanem a villamosforgalom is megakadt.

BEZÁRTÁK A MAGYAR BANKOKAT három napra, amint a kábeltáviratok jelentik. A kormány elhatározásának okául azt jegyzik meg, hogy a német Reichsbank válsága miatt nem akarták, hogy Magyarországon is pánik törjön ki, mint a környező államokban. Londontól egészen Konstantinápolyig ugyanis nemcsak a bankok, hanem még az üzletek is visszautasitották a német márka beváltását.

Folytatás az 5. oldalon.

Skarlátban fog kipusztulni Kanada lakossága?

Kétségbeejtő gondolat született meg egy iró agyában. Az élet minden viszontagságát végigpróbált ember, aki az alvilág sötét rejtelmeiből küzdötte fel magát az északamerikai földrész egyik legismertebb szellemi vezérévé: megjósolta azt a rettenetes sorsot, mely Kanada és az Egyesült Államok lakosságát fenyegeti. Valamilyen kideritheteten, megfoghatatlan és terjedésében megakadályozhatatlan parányi szerv végveszedelemmel fenyegeti az egész emberiséget és Kanada lakossága lesz az első, amely menthetetlenül elvész a nagy istencsapása következtében.

Az emberek valósággal hullani fognak, mint a legyek. Titokzatosan terjedő gyilkos méreggel lesz teli a levegőtől az ivóvizig minden. Az orvosok és a legjelesebb tudósok teljesen tehetetlenül állanak a világ-veszedelemmel szemben, mely őket sem fogja megkiméln. Napról-napra borzalmas lelki kinok gyötrik azokat, akik kénytelenek ezerszámra pusztuló embertársaik tömeges halálozását végignézni és tehetetlenül kell bevárniok azt a pillanatot, amikor majd őket is hivja a "Nagy Kaszás"...

Folytatás az 5.-ik oldalon.

HOOVER — ÉS A BÉKEREVIZIÓ

IRTA: MATHÉ ELEK

Amióta Hoover elnök akciója a Németországot fenyegető válság elháritását az adósságok revíziója jegyében inditotta meg, a revizió, amely eddig valóságos tabu volt a győztes hatalmak minden hivatalos politikai megnyiltkozásában, most hivatalosan is politikai aktivitássá lett. Minthogy pedig a világpolitika fejlődési utjai többé-kevésbé azonos törvények szerint alakulnak, ha egyszer egy-egy olyan hatalmas és átfogó erejü elv, mint a revizió, megkezdi munkáját a világpolitika nemzetek sorsát megszabó életfolyamatában, nem lehet működését mesterséges rendszabályokkal korlátok közé szoritani és nem lehet azt mondani, hogy az adósságok, a békeszerződések kérdése, az más lapra tartozik, ahhoz hozzányulni nem szabad.

Hoover elnök és az amerikai politika nagy kezdeményező lépése tehát nem is annyira pénzügyi revizió volt, ez inkább csak az amerikai ember szemében mindig fontos és elengedhetetlen, gyakorlati fogóvége volt a dolgoknak, hanem az, hogy megnyitotta az utat annak a bonyolult adóssági rendszernek reviziójához, amely részben mint jóvátétel, részben mint a volt szövetségesek egymás közötti háborus tartozása egymásbabonyolódó hálózatával, mint óriási vérszopó polip szipolyozta ki Európa gazdasági erőit, amelyek a háboru következményeit enélkül a kiszipolyozó folyamat nélkül is csak nehezen, de a béke megkötése óta elmult tiz-tizenkét év alatt mégis csak ki tudták volna heverni.

És itt nemcsak a jelenleg mintegy 1600 millió márkára rugó és pár év mulva a kétmilliárd márkát is meghaladó jóvátételi évjáradékról van szó, amelyet a Young-terv alapján Németországban két nemzedéknek, a fiuk és az unokák nemzedékének kellett volna fizetni, hanem szó van arról a gyorsütemben sulyosodó teherről is, amelyet éppen Franciaországnak és Olaszországnak kellett volna fizetni a washingtoni kincstár javára a háborus tartozások törlesztése fejében. Ami Franciaországot illeti, a most érvényben levő körülbelül 30 millió dolláros részlet végeredményben több mint százmillió dollárra, Olaszország esetében pedig a mostani 16 millió dollárról 80 millió dollárra emelkedett volna.

Hogy a területi revizió kérdése valóban egyszerübb és könyebben kezelhető, mint volt az óriási anyagi érdekeltségeket mozgató gazdasági revizióé, az csak azért hangzik annyira hihetetlennek, mert a békerevizió nevében már annyi oktalan reménységgel ámitottak el ugyszólván mindenkit Magyarországon. Pedig a valóságos helyzet az, hogy a területi békereviziónak egyetlen igazán kritikus pontja volt csupán: az elszászi kérdés. Abban a pillanatban, amikor Németország a locarnói szerződésben önként, a maga jószántából lemondott arról, hogy a három nyugati állam: Anglia, Franciaország és Olaszország előzetes hozzájárulása nélkül még csak fel is vesse az Elszász-Lotharingia feletti uralom kérdését, a békeszerződésekből folyó legkényesebb területi probléma lényegileg megszünt. A francia külpolitikának a versaillesi szerződéshez való ragaszkodásában addig volt bizonyos létjogosultsága, amig Európa gazdasági élete állandóan a szakadék előtt állott. Ha azonban a gyógyulási folyamat Amerika beavatkozásának következményeképpen meg fog indulni, elképzelhetetlen, hogy Franciaország vállalja a külpolitikai elszigeteltséggel járó következményeket, amikor nem a saját érdekeiről van szó, hanem akár a német-lengyel határrendezésről, akár a kisántánt mostanában többször emlegetett "birtokállományá"-ról, amelyről az angolul beszélő világ közvéleménye mindenesetre igen jól tudja, hogy semmi egyéb, mint igen igazságtalanul megszerzett háborus zsákmányolás.

A mult esztendőből még jól emlékezetes, hogy nyomban a Rajna-vidék kiüritése után miként vetette föl Treviranus, a német megszállott területek minisztere, a német-lengyel határ reviziójának kérdését. Alig lehet kétséges, hogy ezt a lépést legközelebb a hivatalos német politika fogja megtenni, mihelyt a moratórium, illetve a kilátásba helyezett nagy nemzetközi kölcsön nyomán a gazdasági megerősödés jelei fognak mutatkozni Németországban. A német határrendezést pedig föltétlenül nyomon fogja követni a Duna-medencének, a volt monarchia és elsősorban Magyarország határainak ujból való rendezése, mert hiszen az elkövetett igazságtalanságok éppen elég egyetemlegesen ismeretesek szerte az egész világon, hála annak az önzetlen szolgálatnak, amit Magyarországnak tettek a magyarság politikai sullyal és befolyással biró idegen barátai és tett közöttük, ami a legnagyobb publicitást illeti, elsősorban Rothermere lord.

Az Egyesült Államok nagyszerü kezdeményezése az angol és a német külpolitika és diplomácia nagyszerü együttműködésének, vagy egy angol sportkifejezést használva: teammunkájának eredménye volt. Olaszország és, ami szintén nem jelentéktelen dolog, a francia szövetségi rendszerhez tartozó Lengyel- és Görögország csatlakozása a Hoover-akcióhoz, a francia külpolitika európai tulsulyának, ugylátszik, végleges megdőlését jelenti. Minthogy pedig a békereviziónak legalábbis ugy, ahogyan azt mi értjük, az elrabolt magyar területek visszacsatolásának, elsősorban a francia külpolitika hatalmi érdekei álltak utját, azért jelent a mi számunkra kettős örömet és a napipolitika zürzavarai fölé, magasan fölemelkedő reménykedést az, ami a világpolitikában az elmult hetekben történt.

Üzenetek az erdélyi őrtoronyból

Miután a romániai választások során Jorga az uj miniszterelnök pártja nagy többséggel került vissza a bukaresti parlamentbe, nyilvánvaló, hogy ennek a csalafinta oláh politikusnak a magatartásától sokban függ az erdélyi magyarság sorsának kialakulása. Ebből a szempontból érdemes Jorga személét és ezen keresztül az erdélyi viszonyokat nagyitóüveg alatt megvizsgálni.

Jorgáról általánosságban az a vélemény, hogy szertelen és kiszámithatatlan egyéniség. Azt is mondják róla, hogy fáradhatatlan munkás, de munkájának értékét nagyon leszállitja következetlensége.

Egy izben, amikor Kolozsvárt járt, megnézett minden látnivalót, a régi magyar müemlékeket is. Ez alkalommal, s ezt megtette mákor is, áradozva beszélt a magyarok kulturképességeiről és értékes faji jellemvonásairól, sőt azt is elismerte, hogy Erdély a magyar kulturából táplálkozott és annak sokat köszönhet. Ugyanazon a napon azonban müemlékeinket lekicsinylő s gunyos jelzőkkel illette

Ilyen jellemmel soha sem lehet tisztában lenni. Az erdélyi magyar kisebbség ma sem tudja róla, hogy vajjon bensőleg becsüli-e a magyarokat, vagy lenézi őket. Sem szavaiból, sem egymásnak merőben ellentétes cselekedeteiből ezt biztosan megállapitani nem lehet.

Olyan ő, mint a macska, amely dorombolva és hizelegve közeleg az emberhez s a jó bánásmódra bársonysima lábainak cirógatásával válaszol, de soha sem lehet tudni, hogy behuzott karmait melyik pillanatban és miért ereszti ki s karmol rajtunk fájdalmas vérző sebeket.

Jorga kormányrajutásakor ki jelentette, hogy a kisebbségek jogait tiszteletben kivánja tartani és sérelmeik orvoslása érdekében kisebbségi államtitkárságot szervez. Ezzel az intézkedésével egyidejüleg azonban mindjárt meg is sebezte a kisebbségeket, amikor ennek az intézménynek az élére a magyarok egyik legnagyobb ellenségét, Brandsch-ot állitotta, aki még a német-szász párt bizalmával sem dicsekedhetik.

Miniszterelnöki székének elfoglalása alkalmával kiadott nyilatkozatában együttes munkára hivta fel a magyarságot, amely szerinte is nagy erkölcsi tőkét képvisel, a választásokon pedig a legszemérmetlenebb erő szakkal, visszaélésekkel és urnalopásokkal gázolt végig rajtuk s jogos mandátumaik felét elsikkasztatta. És amikor a szenátusban Gyárfás Elemér ezeket a sulyos vádakat a szemébe vágta, még védekezni, tagadni sem próbált, hanem egy cinikusan odadobott hamis váddal gyalázta meg a magyarságot. Azzal, hogy a magyarok évszázadokon át "lopták" a rumánok lelkét és a Jorga szerint a román eredetü (!) székelyeket igy magyarositották el.

Legujabban ismét kisebbség cirógató kedve kerekedett Jorgának és nagyszabásu kisebbségi iskolareformot igért be. Meg igérte a magánoktatási törvény kedvező módositását s valamennyi felekezeti iskola nyilvánossági jogának elismerését. Törvényileg akarja biztositani a szülőknek azt a jogát, hogy gyermekeiket választásuk szerint szabadon irathassák be akármelyik iskolába. A bukaresti egyetemen magyar tanszéket állit fel s az érettségi vizsgákon is megengedi az anyanyelven való felelést. A magyarság az elhangzott szép igéreteket fenn tartással fogadta és a "Lupta" cimü rumán lappal szólva: "nagyon kiváncsi arra, hogy ezek keresztülviteléhez, mit szól a liberális Angelescu."

A magyarok nem tartják egészen őszintéknek ezeket az igéreteket s az erdélyi magyar sajtó is csak a "külföld felé irányitott "bluff"-nak mondja. Annál inkább, mert ezekkel egyidejüleg az "Universul" cimü lap Jorga miniszterelnökre hivatkozással erélyesen követeli az erdélyi és bánsági városok rumanizálását. Jorga szerint ugyanis a városok ugy jönnek létre, hogy a környékbeli falvak közös piacot teremtenek maguknak, már pedig Erdélyben és a Bánságban ezek a környékbeli falvak, mind rumánok lévén, a városok sem tarthatják meg "idegen" jellegüket.

Elméletben mindig a szabad, demokratikus önkormányzat szükségességét hangoztatja és legfőbb kormánzati elvül a „törvénytiszteletet és a törvények feltétlen uralmát" állitotta fel, a gyakorlatban pedig már eddig is igen sulyosan megsértette a fennálló törvényeket. Rendeletekkel törvényeket függesztett fel és törölt el s az érvénben álló közigazgatási törvény világos rendelkezéseivel szemben majdnem az összes erdélyi megyék, városok és községek tanácsait feloszlatta s ezek kormányzatát a törvény által tiltott "interimár" bizottságokra bizta.

A törvénynek e sulyos megsértése ellen az összes politikai pártok felzudultak. A Nemzeti Párt és a Magyar Párt kizárás terhével megtiltották tagjainak azt, hogy ezen törvénytelen bizottságokban helyet foglaljanak

Ezek az önkényes intézkedések és tervek és a kormánynak tisztán felismerhető Erdélyellenes irányzata az okai annak, hogy Hatieganu erdélyi miniszter lemondott állásáról s még a király késére sem vonta vissza lemondását. "Nem akarok kijáró miniszter lenni" — mondotta Hatieganu, mikor a kormányzatban hatáskört és befolyást nem biztositottak.

Egy másik, még ennél is fontosabb, ma még egész jelentőségében el sem birálható eredménye a Jorga-féle kormányzatnak, a Nemzeti Párt elnökének, Maniu Gyulának a pártelnökségről és a mandátumról való lemondása, amelyet még több lemondás fog követni, ugy hogy az erdélyi nemzeti párti vezérek mindenike megszünik a román parlament tagja lenni. Erdély nemzeti pártja szakitott a regáttal. Maniu — ugy mondják — lemondásával szabad kezet akar biztositani magának és pártjának a jövő akciójához. Hogy ez az akció milyen irányu lesz, azt ma megmondani nem lehet. Annyi nyilvánvaló, hogy a régi királyság iránt érzett "szerelemből" kiábrándulva uj utakra indul. A végcél még nem látszik tisztán, de az elhatározása döntő fontosságu lehet Románia jövendőjére s elhatározásának rugói között szerepe volt

RADOCÁR

IRTA: BERKES IMRE

Vörös pofaszakálla volt, mely élénken viritott ki ábrázatából és hadaró, furcsa beszéde, amelyről ismerősei azt mondták, hogy igen kevés a mag benne. Mindenki ismerte a kisvárosban de különösen ismerték a külterki s a szomszédfalvi kocsmákban, mert Radocár azonkivül, hogy mázoló volt s templomfestőnek mondta magát, főleg ivással és dorbézolással foglalkozott. Ilyenkor rejtélyes származásáról beszélt s utjairól, amelyek elsodorták Konstantinápolyba és Szmirnába, Monasztirba és Üszkübbe és Isten tudja, fantáziája még milyen városaiba, amelyekben hol ur volt, hol csavargó, hol katona, hol meg komitácsi, olcsó zsolddal s a harácsolás gazdag lehetőségeivel. Egy napon ide kergette végzete, itt megnősült, sápadt és vérszegény feleségе siránkozott utána s három apró gyereke cibálta vörös, pofaszakállát, ha álmosan elnyult a recsegő diványon és robot-utjait itthon szerette volna kipihenni.

Mert komisz, rossz ember volt Radocár, csak akkor ment haza, ha már másutt nem volt menedéke, s ha a pálinka mámora vitte tehetetlensége ösztönében mintha az otthon mágnese és az alkohol mérge valahol találkoztak s valamikép vonzották volna egymást. Napokig aludt, fogalma sem volt róla, mikor került az ágyba s mikor öntöttek tejet a szájába. Amikor felébredt, az asszony sirdogált mellette s a nagyobbik fia száguldott egy kusza sörényü, repedezett hintalovon, mint a sárkány — Apja fia — gondolta az asszony — ebből sem lesz semmi, — és Malajkovics tanitó jóslata jutott eszébe, aki gyakran mondogatta néki, hogy majd meglátja szomszédasszony, Radocárban előbb-utóbb meggyullad a pálinka. Tejjel kell gyógyitani szegényt.

Amikor Radocár meglátta a siránkozó asszonyt, megvigasztalta:

— Te csak ne félj semmitől, kis galambom, Sléziában kastélyom van nékem, mihelyt meghal a nagyapám, beköltözünk gléziai kastélyunkba. Addig csak légy te türelemmel, piciny galambom!

Szép türelmében lassan lapos ra soványodott Radocárné, ruhái tisztán, de összeférceiten és kopottan lógtak le róla, mint vékony ágacskáról a hamis folyondár. A gyerekek nem jártak iskolába, csak az iskola mellé s Malajkovics tanitó hiába csalogatta őket a nádbottal, szamárfület mutattak néki s a nyelvüket öltögették rá. — Jó volna, ha már kiürülne az a sléziai kastély — morogta magában a tanitó, — de hát nincs ennek a sehonnainak se üke, se apja, se kastélya, hogy gyulna már meg benne a pálinka! A község nél, meg a megyénél is kijárt valami segélyt, hogy ehen ne vesszen az asszony haszontalan gyerekeivel együtt.

•

Csinos bársonykabát volt rajta s széles gráner-kalapja beárnyékolta duzzadt ábrázatát, ugy hogy a szakálla most nem látszott olyan vörösnek, mint egyébként. A templom körül dolgozott Radocár és esténkint a falusi vendéglőben szórakozott. Ott nagyon megszerették, mert senki sem tudott olyan szép történeteket mesélni a Balkán városairól, harcairól, mecsetjeiről és templomairól, mint ő. Volt a vendéglősnek egy huszonkétéves lánya, Gábriella, s annak igérgette esténkint a sléziai kastély rejtélyes kincseit, mint valami álomlovag, aki egy szerre csak feltünt a falusi lány egyszerü lelkületében, mint forró káprázat, amit többé nem lehet elkergetni.

Jóalaku, mosolygósképü lány volt Gábriella, hallgatta és magába szürcsölte a szép meséket s valóságnak vette őket. Közben épült a templom és Radocár már bévülről pingálta a szent falakat. A leányra gondolt. — Hej, hej! — sóhajtotta Radocár — az enyém otthon milyen sovány és esett, ez meg itt csupa élet, melegség és boldogság. — Gábriella álmatlanui töltötte az éjszakát. — Slézia, Slézia! — suttogta maga elé, — s itthon csak kocsma és kocsma, falusi unalom, durva fuvarosok, részeg vásárosok — mi lehet belőlem? Radocár szép kabátjára gondolt s hatalmas bársony kalapjára, amely ugy borult a fejére, mint egy óriási felhő. — Vendéglő, istálló lovak, föld, termés és szép lány, — van itt minden, — szőtte tovább Radocár — amikor már egyedül üldögélt az ivóban és Gábriella szőke feje eltünt a konyha sötétjében. A mámor kikezdte s a fantázia elragadta.

Mire a templom félig-meddig elkészült, Gábriella már menyasszony volt, Radocár meg vőlegény.

•

Akkoriban sokat járt errefelé egy stájer "csiberausz", afféle tikász, ahogy a Dunántuliak, mondják, vette olcsó pénzen a tyukokat és a tojásokat és már régebbről feleségül akarta venni Gábriellát. De Üszkübtörök falaival, a konstantinápolyi minarettekkel és a sléziai kastély kincseivel nem versenyezhettek a csiberausz dusan megrakott ketrecei skáriáló tyukjai, sem bársony kabátja, amely már pecsétes volt és piszkos, sem ezüst óralánca, amelynek szemei durván ütődtek egymáshoz

A stájer nagyon megharagudott az idegen templomfestőre.

— Kiféle? Miféle? — törte a fejét, — durván belecsapott a nagycsontu lovakba és elindult.

A város alján megállt. Szekerét bevontatta, lovait az istállóba terelte s bement a kocsmába. Inkább nyári kiránduló volt ez a kocsma, városi emberek is meg-megfordultak itt néhanapján, s mostanában Malajkovics tanitó is itt szokott buslakodni, mert nagyon sajnálta a szegény Radocárnét.

— Radocár eltünt — mondta a tanitó.

— Majd megkerül, — nyugtatta meg a pallér.

— Mi lesz a szegény árvákkal? — tudakolta tovább.

— Isten verebei, — dörmögte a másik.

Ittak és elhallgattak. A pallér elment a tanitó és a stájer összekerültek.

— Átkozott templomfestő — dörmögte a tanitó — felesége s három gyermeke van, már hónapok óta egy fityinget sem küldött nékik. Csak gyulladna meg benne a pálinka! — Elvenném a szegény asszonyt.

Jó ember volt, szakállába lesziváragtak a könnyek, melle dagadoozott s köhécselt, mint zavarában az ifju vőlegény.

— Radocár? — kérdezte a csiberausz.

— Az a neve.

— Sléziából, — ugy-e?

— Ő mondja a nyomorult.

— No jó! — mondta a stájer.

Kiitta a borát, megrázkódott és dolgát emlegetve, elindult.

•

Szmirna selymei nem lehettek oly szépek, mint ennek az éjszakának a meleg, édes lágysága és a Boszporusz sötétlő kéksége oly mély, rejtelmes és csodálatos, mint a nyári éjszaka messzi égboltja és titokzatos csillagai — gondolta Radocár, — ha nem is ilyen költőien de bizonyára az ellágyulás gyön géd érzelmességében, mert még kezében érezte Gábriella forró kezét, s még a szakállában remegtek az ideges ujjak, amint arca peremén vörös szakállát simogatták. — Ó Gábriella — sóhajtotta Radocár — és elindult és ment a bor és a pálinka, a kusza gondolatok és hitvány érzések utvesztőjén, mint az elszédült ember, aki utat keres, mert eltévedt. A munka véget ért, a falusi lebzselés után uj munkát kellett keresnie. Ment és váratlanul három gyermek nyomult a nyomába és egy sápadt asszony, aki rikácsolva és kétségbeesetten nyögte:

— Radocár, Radocár, te elárultál bennünket, te elhagytál bennünket, Radocár!

Radocár sietett. Nem mert hátranézni, mert egyszerre csak valami különös erő vette hatalmába. Az otthon mágnese vonzotta, tépte és kergette, Gábriella esdeklő hangja már nem tudta visszacsábitani, s a nyomában egyre üzte egy hang, a fia keserves hangja:

— Apám, összetörött a hinta ló!

Radocár most már rohant. Sötét erdőben botorkált, tépte a cserjéket, vájta és hasitotta az avarutakat, menekült. Már nem a gyermekei hangját hallotta, egy zord, kemény, félelmetes hang orkánja tépte a fülét: a csiberausz hangja. — Alávaló gazember, — hörögte a sötét hang, — gyermekeid sinylődnek otthon, asszonyod éhezik s te itt lebzselsz a Gábriella fehér szoknyája körül! Vőlegény, vőlegény! — gunyolódott a hang, — s Radocár egy rettenetes öklöt érzett a koponyáján, sulyos pörölycsapásokat a hátán és a mellén, mintha jégverés támadt volna a sötét éjszakában. Kimeresztette véres szemét, és ugy kutatott, kémlelődött az erdő árnyaiban, de nem látott senkit. Ökölbeszoritotta vékony kezét s hadonászott a levegőben, de nem talált el senkit. — Takarodol innen hitvány gazember — halotta ujra. Föltápászkodott benne a régi komitácsi, a zsoldos katona, uttalan utak léhütője, bátor csavargó, megállt, hogy szembeszálljon ellenségével. De a mágnes előredöntötte, az alkohol mérge hátrahuzta s a jólirányitott ökölcsapás leteritette, Radocár lezuhant. Orránszáján dőlt a vér, testéről szertefoszlott a ruha, mint a denevér szárnya. Ráborult, mintha védte volna az ütések ellen.

Amikor magához tért, már égett a nap fölötte s a fák okosan és boldogan bólongattak, hogy Radocárt megmentették. Fölült az avarban, gondolkodott tépett szakállát rendbehozta, rongyosan, zilálton s véres fővel indult el a város felé. Lassan ment és nem mert hátranézni.

•

Akkor hajnaltájt ijedten nyiladoztak ki a rozoga házak kicsiny ablakai. Visszajött a csiberausz s torkaszakadtából orditott a Gábriella ablaka alatt.

— Csiberausz, csiberausz, — kiáltotta vadul a stájer s hangja ugy zugott végig a csendes falu kihalt uccáin, mint a vad üvöltése, a porond győztes harcosának diadalorditása, mint a kakas veszett kukorékolása, amikor a szemétdomb ura elkergette a gonosz vércsét.

— Megőrült! — morogtak a falusiak és bevágták az ablakokat.

—Az ember megkopogtatta Gábriella ablakát. Az ablak kinyilt.

— Mit akar? — méltatlankodott az álmából kizavart leány.

— Megöltem Radocárt — suttogta büszkén.

— Gyilkos! — sikoltott fel a leány — s ugy, ahogy volt, hátravágódott.

— Három gyermeke van — magyarázta a stájer. De ezt Gábriella már nem hallotta.

•

Amikor Radocárt kigyógyitotta sulyos sebeiből a felesége, szeliden megszólalt:

— Hol voltál, Radocár?

— Üszkübfalai alatt, harcoltam s megsebesültem —mondotta keservesen és sokáig gondolkodott. — Nem megyek többet Üszkübfalai alá, — mormogta később. — Messze van, nagyon messze van, s nehéz onnan a visszatérés.

Lehajolt s szeliden megcsókolta a fáradt asszony tiszta kezét, amely olyan szép volt, mint a napsugár.

•

Malajkovics tanitó teljesen elázottan ült a külvárosi kiránduló helyen. Arca felpuffadt, orra kivörösödött s szavai tőrten és szakadozottan recsegtek ki a torkából.

— Bizony barátom — mondta a pallérnak, mintha dicsekednék — gyermekei bársonyruhába járnak, s az asszony szomoru arca kivirult, mint a rózsa. Gyüjti a sléziai kincseket és irtózik az italtól. Most ő vállalta a munkásházakat. Száz munkásház épül az uj cukorgyár telepén. Nem lehet arra az emberre ráismerni.

— Nem bizony, de te rád se. Most te iszol ő helyette.

Malajkovics elgondolkodott.

— Ki tudja az élet rendjét, édes barátom? Ki ismeri a sorsok végét s a csillagok pontos járását? Ki tudhatta, hogy Radocárból még ember lesz, pénzgyüjtő és rendes családapa? Senki. Vannak, akiket egyetlen szerencsétlenség letipor, ezt élete első kudarca megmentette. Bizony, a halálból jött vissza Radocár, én ápoltam, én doktorkodtam fölötte a szegény asszonyával együtt, mint mártirok, akiket a végzet rendelt oda hogy feltámasszuk. És feltámadt.

Az asszonyra gondolt, tiszta kezére és rózsá arcára, amelyből ugy sugároztak ki a szemek, mint az élet megfejthetetlen titkai. Volt idő, amikor azt hitte, hogy egyszer meg fogja fejteni ezeket a titkokat. A szemekre most ráborultak a pillák sötét ernyői, mint sulyos, szent fátylak, amelyeket nem szabad föllibbenteni. És ha fényük fellobban, csak Radocárra hullottak a hüség boldog tüzei.

— Ó, hogy gyulladna meg benne a pálinka! — morogta Malajkovics s poharát remegve emelte szomoru szájához.

az "Erdélyi léleknek" is amely még a rumánokban is olykor-olykor felébred.

E közben Jorga rendithetetlenül tovább folytatja a berendezkedést. A berendezkedéshez tartozik a tervbevett nagyszabásu tisztviselőáthelyezés. A kormány bosszut akar állani azokon az erdélyi tisztviselőkön, akik a választások rendjén a kormány titkos, de törvénytelen rendeleteit nem hajtották végre s ezért őket a regátba helyezi át. A még hivatalban levő kevésszámu magyar tisztviselő bizonyára sem marad ki közülök. Keserü az erdélyi magyar tisztviselő sorsa. Ha hivatalban van üldözik, rumán vizsgákkal nyomoritják s azon a cimen, hogy nem tud jól rumánul, — még ha vasuti váltóőr is — nyugdij és végkielégités nélkül elbocsátják, ugyhogy sok honfitársunk kereset és nyugdij hiányában nem egyszer kolduluni kénytelen.

Hasonló sorsra jutottak a zsilvölgyi Vulkán község munkásai, akiket a folytonos leépitések következtében ezrével bocsátottak el. Mintegy 3000 munkanélküli magyar bányamunkás gyötrődik e községben és mert minden sürgetésük s könyörgésük dacára hónapok óta sem munkához nem juttatták őket, sem pedig segélyben nem részesitették, csoportos felvonulást rendeztek és mindenütt kenyeret kértek. A már is türhetetlen munkanélküliséget még fokozni fogja a kormánynak az az intézkedése, amellyel augusztus 1-ével az összes vulkáni bányákat bezáratja, ami ujabb 1200 munkás elbocsátását vonja maga után.

Az erdélyi magyarság gazdasági életében jelentős az a meg mozdulás, amelyet a dévai ipartestület inditott meg a kisiparosok országos megszervezése érdekében. Ennek első lépése egy ankét, amelyen minden iparost meghallgatnak s ennek eredményeképpen fogják azután megválasztani az iparérdekek védelmére szükséges eszközöket.

A gazdasági és hitelszövetkezetek magyar szövetsége pedig Kolozsvárt egy uj baromfi-tenyésztő szövetkezetet alapitott, amelynek 1000 darab Rhode Island fajta vörös tenyész tyukjait Gödöllőről hozatták. A szövetkezet célja az, hogy az erdélyi magyar kisgazdák között a tisztavérü baromfi tenyészetet népszerüvé tegye s ezáltal részükre uj gazdasági lehetőséget s uj jövedelemforrást teremtsen.

Erdély magyarságának kulturális életéből ezuttal az erdélyi muzeum egylet ez évi maros vásárhelyi vándorgyülését emlitjük meg, amelynek jelentőségét egy hatalmas, háromszáz oldalas, értékes tanulmányokat tartalmazó munka kiadásával örökitettek meg.

Az erdélyi magyarság müvészlelkeinek pedig nagy gyönyörüséget a Rudnay Gyula és Iványi Béla budapesti festőművészek által Kolozsvárt rendezett gyüjteményes képkiállitás szerzett s amely egyszersmind arról is ujabb bizonyságot szolgáltatott, hogy a királyhágón inneni és tul lakó magyarság lelke soha sem felejtheti el az 1000 éves összetartozás emlékeit.

Papp József.

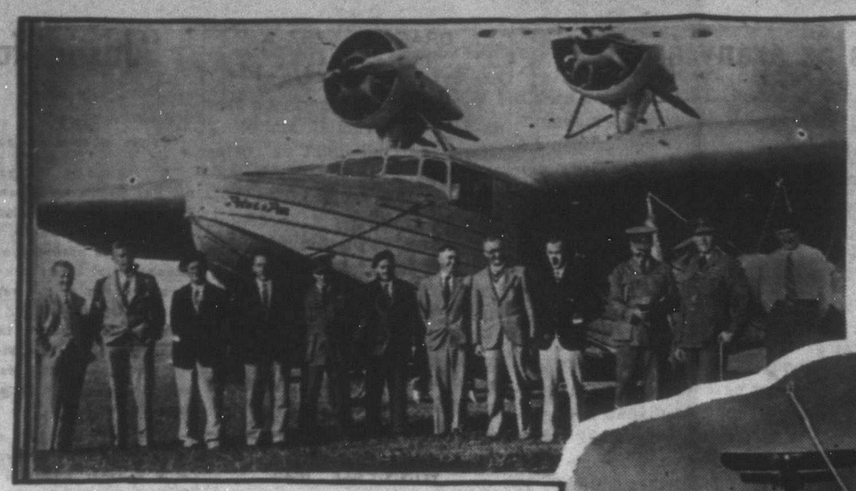

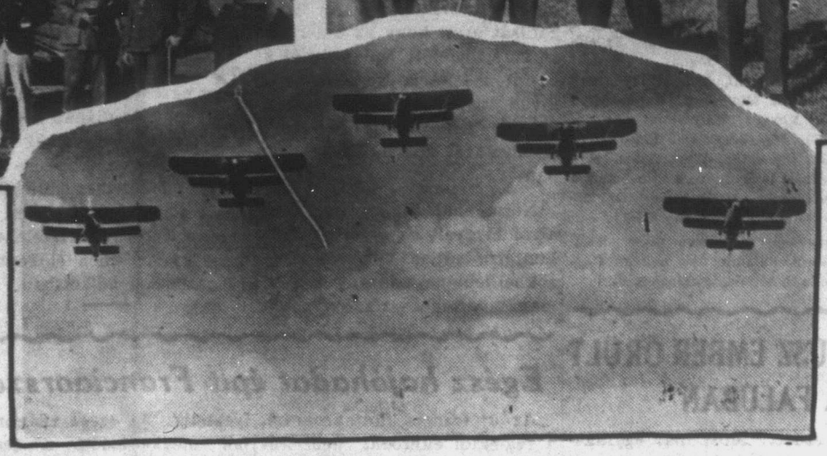

Baloldalt a gyorsgépek tagbaszakadt pilótáit láthatják olvasóink fenti képünkön. A derék hadfiak valóban hajmeresztő mutatványokkal gyönyörködtették a Hamiltonból Vancouverbe repülő gépek nézőközönségét. Annak ellenére, hogy az ottawai hadügyminisztérium kötelékébe tartoznak, nem a háborut, hanem a békét szolgálják a kanadai pilóták és nekik köszönhető, hogy idejében meg tudják fékezni a veszedelmes erdőtüzeket.
A "Winnipeg Tribune" felvétele.

Rozs és buza sikeres keresztezése

A növénynemesitők nemzetközi egyesületének berlini szaktanácskozásán érdekes előadást tartott Csermák tanár a rozs és a buza keresztezéséről, a mellyel évek óta kisérletezik és állitólag kitünő eredményeket ért el. Ha a fattyuhajtást azután ismét keresztezik az anyanövénnyel, akkor bőségessé válik a termés és az uj hozadék egyesiti magában a buza minden kiválóságát a rozs igénytelenségével. Kisérleteiből azt reméli Csermák, hogy ezzel meg van oldva Németországban a rozsprobléma.

Nem fizet jóvátételt az Óhaza

A magyar gazdasági életet is igen élénken foglalkoztatja a Hoover-féle állásfoglalás. A berlini és bécsi tőzsdehossz átterjedt a magyar piacra is és a budapesti tőzsdén már az árfolyamok olyan mértékben emelkedtek, amilyenre régen nem volt példa. De foglalkoztatta a közvéleményt az a kérdés is, hogy Magyarországnak a békeszerződésből származó terheire mennyiben vonatkozik a Hoover-féle moratórium terve? Erre vonatkozóan külön böző fantasztikus hirek kerültek forgalomba amiért is beavatott helyről szerzett értesüléseink alapján közölhetjük a következőket:

1931. évre Magyarország a békeszerződés következtében 8 millió aranykoronát tartozik havi részletekben fizetni, vagyis havonta ezen a cimen körülbelül nyolcszázezer pengő van a költségvetésbe felvéve. Ezenkivül Magyarországnak semmiféle más jóvátételi terhet viselnie nem kell.

Ezeket a fizetéseket 1944-ig kell Magyarországnak teljesitenie és ettől kezdve válik esedékessé az az évi tizenhárom és félmillió pengő, amelynek fizetésére a hágai és a párisi egyezményben vállalt Magyarország kötelezettséget. Ez a két egyezmény tudvalevően az erdélyi optánskérdést szabályozza, de Magyarország fizetési kötelezettsége nem az agráralappal szemben áll fenn, hanem a volt antant-hatalmakkal szemben egyéb tartozások törlesztésére s az antanhatalmak fordítják ezt az összeget az optánsok kielégitésére felállitott agráralapjavára. Amennyiben tehát a moratórium terveit Magyarországra vonatkozóan is megvalósitják arról lehet szó, hogy Magyarország halasztást kap az évi nyolc millió aranykorona fizetésére.

Kivégeztek egy szerb kémet

A belgrádi katonai törvényszék udvarán kivégezték a jugoszláv hadügyminisztérium volt tisztviselőjét. Novakovics Zvetomirt, akit a hadbiróság kötéláltali halálra itélt azért, mert a rábizott és fontos katonai titkokat tartalmazó okiratokat egy idegen állam képviselőjének kiszolgáltatta. Az itéletet a katonai felsőbiróság jóváhagyta, miután Novakovics még egyszer önszántából bevallotta, hogy a kémkedést egyedül, társak nélkül követte el és pedig egy idegen államattaséjának az ösztökélésére, aki őt a bün utjára vitte s amikor bajba került, cserbenhagyta.

Valóban Novakovicsot abban a pillanatban fogták el a régi belgrádi temetőben, amikor az illető attaséval ezen az elhagyatott helyen tárgyalt. A kivégzésen csak néhány ujságiró és katonatiszt volt jelen. Novakovics az itélet kihirdetését megtörve hallgatta végig. A jelentés nem árulja el, hogy Novakovics mely állam számára kémkedett, azonban valószinüleg Olaszországról van szó.

FÉLANNYI AUTÓT GYÁRTANAK AZ IDÉN

A lapzártakor kapott hirek értelmében az automobilipar valóban válsággal küzd, amennyiben a tavalyi nagy rendelések után az idén alig van, aki uj kocsit tudna vásárolni. Mig ugyanis tavaly juniusban 349,596 személy- és teher-automobilt gyártottak az Egyesült Államok és Kanada területén, addig ez a szám az idén 254,760-ra csökkent.

Ha az utolsó félévi átlagot vesszük, akkor kiderül, hogy a tavaly gyártott több mint kétmillió háromszázezer kocsival szemben az idén csupán egy és félmilliót állitottak elő. Az utóbbiaknak tekintélyes része még a mai napig is eladatlan, annak ellenére, hogy az árakat teteme sen leszállitották és ma már szerkezetileg, valamint kivitel szempontjából is igazán elsőrangu árut tudnak nyujtani.

„Kisebbségi kérdés genyedő sebei megmérgezi egész Európa testét"

A "Newyork Herald Tribune" most közölte Frank H Simondsnak harmadik cikkét európai tapasztalatairól. Ebben a cikkben Simonds a kisebbségi kérdéssel foglalkozik, amely az európai kontinens nagy területein idézi elő a szenvedély és kétségbeesés atmoszféráját. El mondja, hogy végigjárta Európát a lengyel korridortól kezdve a történelmi Magyarországig tanulmányozta a szláv kisebbségek helyzetét és utjáról mélyebb benyomásokkal tért vissza, mint amilyeneket eddig bár miféle politikai vagy gazdasági körülmények kelthettek benne. Alkalma volt meggyőződni róla, hogy a kisebbségi viszonyokat olyan keserüség, kétségbeesés, valóságos agónia jellemzi, mely nek az amerikai tapasztalataiban nincs párja és amilyeneket amerikai emberrel alig lehet megértetni.

Mindamellett ezek az állapotok már több, mint egy évtizedes névleges béke alatt már valójában krónikusakká váltak. Bár az európai problémának ez a frázisa elsősorban az emberséges érzést érinti, nem kisebb mértékben nyilvánulnak meg gazdasági vonatkozásai. Ugyan azok a szerződések, amelyek több mint 10 millió németet és magyart idegen uralomnak vetettek alá, egyszersmind több mint 150 milliónyi ember politikai és gazdasági összeköttetéseit semmisitették meg, melyek századok alatt fokozatosan fejlődtek ki. A cikkiró ezekután ismerteti a vasuthálózati és a vizszabályozási kérdéseket, majd hangsulyozza, hogy stratégiai érdekekből milyen képtelenül történt a határok megállapitása. A kirivó példák egész sorát hozza fel, tulnyomórészben a magyar határok körüli állapotokat ismertetve s nem feledkezik meg az országhatárok átlépésével kapcsolatos különböző vizsgálatok vázolásáról.

Ötletes párhuzamokkal igyekszik az amerikai közönséggel megértetni, hogy mit jelent a szinmagyar Komárom elszakitása. Hangsulyozza, hogy a városban kizárólag csehül és tótul beszélő rendőrök és hivatalnokok uralkodnak, akik mögött többezerfőnyi szláv helyőrség áll. Bár benszülött szláv lakosság nincs is, becsukták a magyar iskolákat, hogy az idegen tisztviselők gyermekeinek helyet adjanak. Felemliti a cikkiró a komáromi vizmüvek esetét is. Ismerteti ezután a losonci állapotokat, ahol javában folyik a magyar többség elnemzetietlenitése, de — mint meglehetősen gunyosan irja — a népek önrendelkezési jogának apostoláról, Woodrow Wilsonról nevezték el a csehek a város főterét.

Élénk szavakkal ecseteli ezután az uj határok okozta számtalan szenvedést. Az emberi ostobaság, rövidlátás és a megszámlálhatatlan kicsinyes üldözés és fizikai erőszak eseteit kellene elmondania a legujabb kor történetirójának, aki le akarná irni a békeszerződések okozta népvándorlások és menekülések történetét.

Befejezésül hangsulyozza, hogy a kisebbségi kérdés genyedő sebei ma megmérgezik az egész Európa testét. Az emberi agóniának ebből a kiszámithatatlanságából olyan lelkiállapot fejlődik ki, amely ha nem is veti még előre árnyékát a közvetlen háborunak, lehetetlenné teszi, hogy valaki a tartós békében bizakodjék.

180 MÉRFÖLDES SEBESSÉGGEL SZÁGULD A SINZEPPELIN

Rendkivül érdekes technikai ujitást mutattak be Németország fővárosában: a szivalaku, benzinmotorral és propellerkerékkel hajtott vonatot, az ugynevezett sinzeppelint. A sinzeppelin első bemutatója várakozáson felül sikerült. Krukenberg mérnök, a találmány alkotója, a hajnali órákban a berlin-hamburgi utszakaszon végrehajtotta első próbautját és sikerült az ujszerü járművel 1 óra és 40 perc alatt befutni, tehát 170 kilóméteres átlagsebesség mellett megtenni a 270 kilóméter hosszu távot.

A sinzeppelinnek ez volt az első menetrendszerü utja s ezuttal először futott ez a jármü rendes vasuti pályán. Az eddigi kisérleteknél nyilegyenes pályán haladt a sinzeppelin, most azonban váltókon, kanyarulatokon és pályaudvarokon rohant keresztül. A birodalmi vasutak minden óvintézkedést megtettek, hogy a propellervonat próbautját biztositsák és valamennyi vasuti átjárót kettős gonddal őrizték.

Az ujszerü jármü jelentőségét a gyorsasági teljesitményen kivül az a körülmény is emeli, hogy összesen csak, mintegy 40 gallon üzemanyagra volt szükség és 25 személyt szállithat ilyen üzemanyag-felhasználás mellett a sinzeppelin.

A sebességmérő szerint a sinzeppelin 180 mérföldes sebességgel haladt. A sinzeppelin már összel rendes vasuti forgalmat bonyolit majd le. A birodalmi vasutak igazgatósága elhatározta, hogy Hamburg és Berlin között összel meginditja a járatokat.

MUTASSA MEG ÁLLANDÓAN ANGOL CIKKEINKET ISMERŐSEINEK

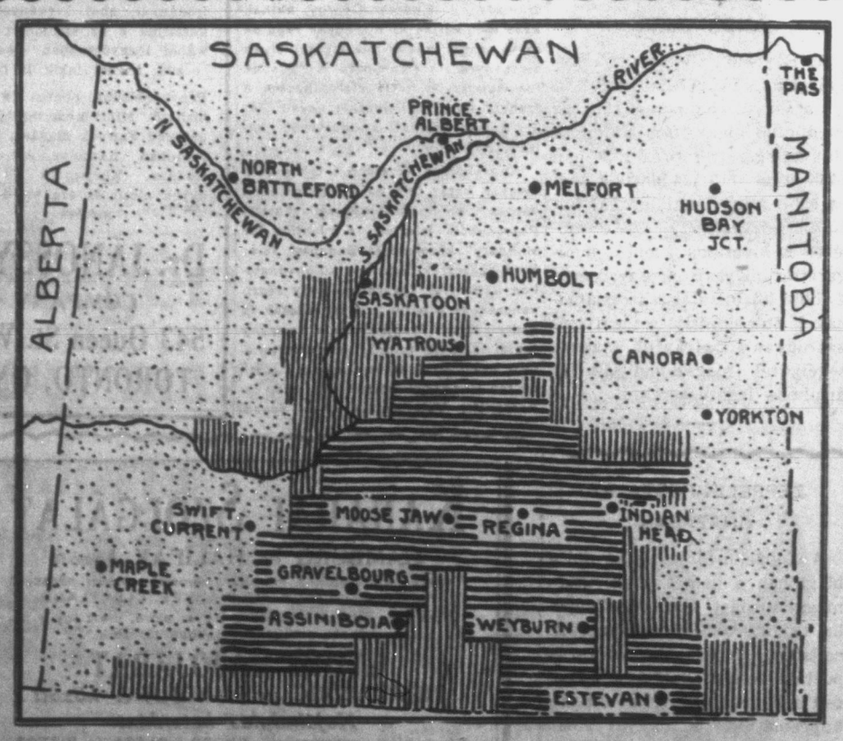

Saskatchewan tartomány, Kanada valamikor leggazdagabb éléstára és a világ legfinomabb buzájának termőhelye legválságosabb óráit éli, amint azt a fenti rajz is mutatja. A pontozással jelzett vidékek ugyanis gyenge termésre számithatnak csupán, mig a vékony függőleges vonalakkal jelölt területeken még rosszabb a termés, a vastag vizszintes vonalakkal feltüntetett vidékeken pedig még a fü legnagyobb része is kiszáradt. Southam Press jelentés nyomán

Keletkanadában a legjobb, legbiztosabb és leggyorsabb pénzküldési iroda.
Pénzküldésekért teljes felelősséget vállalok.
HAZAK, FARMOK STB., ADAS-VETELET INTEZTESSE VELEM
Bármilyen ügyes-bajos dolgában forduljon hozzám:
LOUIS SZABO
BOX 244 14 Crowland Str. Welland, Ont.
A „CANADIAN NATIONAL RAILWAY EXPRESS" magyar megbizottja.

PÉNZ
KÜLDÉS A VILÁG BÁRMELY RÉSZÉBE POSTÁN VAGY SÜRGÖNYILEG — HAJÓJEGYEK ELADÁSA AZ ÖSSZES VONALAKRA EREDETI ÁRAKON
4% KAMATOT FIZETÜNK BETÉTEKRE NEGYEDÉVI ELSZÁMOLÁSSAL
THE HARBOR STATE BANK
Alapitotta: EMIL KISS,
4th Ave. 9th St., NEWYORK

Református lelkészi és prezsbiteri konferencia Torontóban julius 29-30-án

A kanadai magyar református lelkészek egy-egy prezsbiterük társaságában julius 29-30.-án szerdán és csütörtökön konferenciát tartanak a Keresztyén Ifjusági Egyletek torontói világkonferenciájával kapcsolatban. Remélhetőleg minden lelkész megjelenik s magával hoz legalább egy vagy két prezsbitert is. A konferencia legfőbb tárgyainak alább közölt pontjai értékes munkatervet tár a résztvevők elé. A konferencia célja a kanadai magyar lelki munka közös céljait és feladatait megbeszélésekkel tisztázni.

Megbeszélések tárgyai: 1. Az óhazai és kanadai egyházi élet közti különbség. 2. Egyháztagság. 3. "Sáfárkodás" és egyházfenntartás. 4. Kanadai egyházakkal fennálló viszonyunk. 5. A prezsbiterek kötelességei és kiváltságai. 6. Anyanyelvünk 7. Vallásunk a kanadai "olvasztókemencé"-ben izzó lelkek. 8. Szórványok a farmtelepek gondozása. 9. Magyarországi vendégeink beszédei. 10. A résztvevők által felvetendő tárgyak

Minden a konferenciára vonatkozó megkeresést intézzünk Tiszt. Kovács Károly torontói lelkészhez, 133 Beverley St. Toronto. Ugyancsak neki jelentsük be érkezésünk idejét, esetleges elmaradásunk okát. Az előkészítők igyekezni fognak a vonattal érkezőket fogadni, de ha valakit nem fogadtak az állomáson, telefonáljon Tiszt. Kovács Károlyhoz (Trinity 8178-W). Ugyancsak Dr. Jánossy István 543 Queen St. West cimen levő irodájában is nyujtanak tájékoztatást a konferencia résztvevőinek (Dr. Jánossy telefonja Waverley 1567).

Ingyenes, vagy igen olcsó elszállásolásról, valamint jó magyar étkezésről a bizottság gondoskodik.

NÉHÁNY ÓRÁN BELÜL HUSZ EMBER ŐRÜLT MEG EGY BELGA FALUBAN

Különös járvány ütötte fel a fejét Belgiumban, az Ostende melletti Breedene faluban. Néhány órán belül több mint husz ember őrült meg és a faluban a lakosság felett rémület lett urrá. Délelőtt egy fiatal 28 éves legény kocsiját hajtotta. A következő pillanatban leugrott, letépte magáról a ruhát, a lovakat ütötte-verte, sőt az egyiknek beleharapott a fülébe is.

A falubeliek nagynehezen lefogták a dühöngőt és bevitték az elmegyógyintézetbe. Nemsokára ezután egy ötgyermekes asszony kapott sulyos idegrohamot. Törni-zuzni kezdett és a háznépe sikoltozva szaladt ki az uccára. Ugyanekkor egy munkáson tört ki a tébolyt, aki revolvert rántott elő és lövöldözni kezdett. Most már egymásután hol itt, hol ott hangzottak el rémült kiáltások.

Egy ötven éves jómódu gazdálkodó kést ragadott és üvöltözve rohant végig a falu uccáján. Egy öreg asszony, akinek már jártányi ereje sem volt, letépte magáról a ruháit, a templomba szaladt és félreverte a harangokat. Asszonyok, leányok, férfiak estek idegrohamba és az egész község olyan volt, mint egy nagy tébolyda.

A különös járvány teljesen érthetetlen az orvosok előtt. Az idegroham után a betegek teljesen kimerültek és eszméletüket vesztették el. A vizsgálat megindult, hogy a tömeges idegmegbetegedéseket mi idézi.

Magyar „Csárda" a Földközi tengeren

A kábeltáviratok rövid, alig néhány szavas hiradásban emlékeznek meg arról, hogy mult szombaton indult első utjára Cardiff kikötőjéből a "Csárda" nevü 6,500 tonnás magyar gőzös, hogy a Földközi tengeren áruforgalmat bonyolitson le. Az örvendetes hirrel kapcsolatban megjegyezzük, hogy már évek óta folyik tárgyalás egy nagy magyar tengerhajózási társaság alapitásáról. Az olasz tőke közreműködésével akarták ezt az uj vállalatot életre hivni, de a tárgyalás eddig nem vezetett eredményre, mert Magyarországnak nincsen erre pénze. Amikor ez a terv felmerült, azt a gondolatot akarták megvalósitani, hogy a magyar lobogó ismét megjelenjék at tengereken. A trianoni békediktátum tudvalevően sok egyébbel együtt hajóitól is megfosztotta Magyarországot. A háboru előtt volt magyar tengerhajózási társaságok kénytelenek voltak hajóikiszolgáltatni, amelyek azután idegen államok tulajdonába mentek át.

Magyarország tengerentuli kereskedelmi kapcsolatainak kiépitésére is volna hivatva az uj hajóstársaság, amely főképpen Egyptom és Kisázsia felé szándékozott rendszeres járatokat fentartani. A Magyar Keleti Tengerhajózási Társaság már azzal a céllal épittette meg Angliában 7500 tonnás Honvéd nevü gőzösét, hogy ez lesz a magja az alapitandó uj hajóstársaságnak. A Honvéd tehát az első hajó, amely magyar lobogó alatt járja a tengerket.

Azoknak a külföldön élő magyaroknak, akiknek valamikor kapcsolataik voltak a magyar tengerhajózással, azonban nem adták fel azt a reményt, hogy si kerülni fog a magyar tengerészet ujra feltámasztani. Részben olasz, részben holland, részben pedig angol tőkések támogatásával most már a harmadik magyar tengerhajózási részvénytársaság alakult meg, és ezek egymással érdekközösségben, egységes vezetés alatt valóságos hajózási konszernt alkotnak.

Az első volt a Pannonia tengerhajózási társaság, amelynek hajója a 4750 tonnás Magyar, később alakult a Transoceánia magyar tengerhajózási társaság, amelynek három hajója van: a 7300 tonnás Tisza, a 6900 tonnás Tátra — mely januárban sziklazátonyra futott egy vihar alkalmával, de azóta kijavitották — és a 670 tonnás Tenger. Most megalakult a Magyar-Angol Hajózási Társaság, amelynek első hajója a 6500 tonnás Csárda. Az öt hajóból álló magyar kereskedelmi flotta tehát összesen 32150 tonna hajótérrel, minden állami támogatás nélkül, kizáróan a külföldön élő magyarok áldozatkészségéből jött létre. Eezenkivül van még egy magyar hajózási vállalat, mely Hamburgban működik és kisebb hajóival partihajózást bonyolit le.

PYRAMID házi daráló

NELKÜLÖZHETETLEN MINDEN HAZBAN

Könnyen szabályozható bármely nagyságu darálásra.
Darálhat vele: mákot, kávét, borsót, sőt cukrot, babot száraz kenyeret.
Könnyen kezelhető, és tisztitható. — Egy gyermek is kezelheti.

Előállitva a legjobb anyagból.

KÜLÖN FA DOBOZBA CSOMAGOLVA ÁRA $2.95.

Kapható:
az EATON Co bármely üzletében, bármely városban.
Wellandon: McMaster Hardware Store-ban East Main St.
Vagy direkt a gyártól: PYRAMID MACHINE Co. WELLAND, ONT.

Tulmagas az arany ára

Az angol közvélemény feszült érdeklődéssel kiséri Mellon államtitkár tárgyalásait MacDonald miniszterelnökkel, Henderson külügyminiszterrel, valamint Montagu Norman bankkormányzóval. Általában az a vélemény, hogy MacDonald felhasználja Mellon londoni látogatását arra, hogy az amerikai államférfiu előtt leplezetlenül s őszintén feltárja Európa rendkivüli nehézségeit, különösen azokat, amelyek a jóvátételi problémával állanak kapcsolatban.

Normannal, hir szerint, főleg arról tárgyalt az amerikai államférfi, vajjon milyen eszközökkel lehetne az arany mai tul magas értékét alacsonyabbra szoritani. Természetesen ezek a tárgyalások nem birnak semmiféle kötelező erővel, csupán tapogatózó előkészitésekről van szó és azok a tárgyalások, amelyeket angol államférfiak a legközelebb szintén Európába érkező Stimson államtitkárral fognak közölni, ugyancsak ilyen előkészitő jelleggel birnak.

A Daily Express tudni véli, hogy Mellon az amerikai kormány nevében kifejezte a készséget hogy Angliának segitségére siet az európai válság enyhitésében, közreműködését azonban két feltételhez kötötte. Először alapos leszereléshez, másodszor Európa részvételéhez az orosz szovjet ellen előkészitendő gazdasági bojkottban.

Egész hajóhadat épit Franciaország

Az uj francia flottaprogram, a réglektől eltérően, nem irányoz elő uj tengeralattjárókat, hanem elsősorban egy huszonháromezertonnás sorhajó épitését javasolja, amely az uj német páncélos cirkálót van hivatva ellensulyozni. Ezenkivül a flottaprogramban két hétezerötszáztonnás könnyü cirkáló, egy ágyunaszád, egy szállitóhajó és négy kisérőhajó épitéséről van szó.

Dumont tengerészeti miniszter azzal próbálta védelmezni a kormány álláspontját, hogy a német páncélos cirkálók Franciaország biztonságát veszélyeztetik. Az egész világon ujból megkezdődött a tengeri fegyverkezés és a kormánynak nem áll módjában változtatni a javaslaton. A 23,000 tonnás páncélos cirkáló tervei egyébként még nem készültek el s a leszerelési világkonferencia előtt nem kezdenek hozzá a csatahajó megépitéséhez. Azzal egészitette ki ezt a bejelentést, hogy Franciaország elejti a 23,000 tonnás cirkáló megépitésének tervét, ha a leszerelési világkonferencia megegyezik a tengeri fegyverkezések korlátozásában.

Évtizedes kisérletezés után sikerült a szénből fehérjét előállitani

Szenzációs szén-vegytani kutatások eredményéről tettek jelentést a német szén-technikai társaság dortmundi közgyülésén Ugyanis Clund vegyész bejelentette, hogy évtizedes kisérletezés után sikerült a szénből szintétikai uton fehérjét előállitani. Megtalálták azt a hidat, amely a szervetlen szén bizonyos vegyi anyagaiból átvezet az állati fehérje szerves anyagaihoz. A fölfedezésnek főleg a mesterséges élelmezés szempontjából van nagy jelentősége.

Mesterséges élelmiszereknek szénből való előállitása ezek után most már nem tartozik többé a fantázia birodalmába, habár egyelőre még nem lehet előállitani szénből mindazokat a szerves anyagokat, amelyek az emberi és állati szervezet fenntartásához szükségesek. A szénből előállitott fehérje mindenesetre jóval olcsóbb lesz, mint az állati fehérje, amelynek ára, 18 százalék fehérjetartalmu husban, ezidő szerint körülbelül 5 és fél, tojásban pedig 12-15 márka kilógarmmonként.

CSENDÉLET A BÁCSKÁBAN

A szabadkai törvényszék az államvédelmi törvénybe ütköző bünselekményért vonta felelősségre Bicskei István topolyai kereskedősegédet. Bicskei ellen az ügyészség azért emelt vádat, mert a szabadkai vonaton állitólag ezt mondotta volna:

— Ne sirjatok topolyai lányok, eljönnek a magyar huszárok és akkor elkergetik Palesztinába a szerbeket.

A biróság előtt a vádlott azzal védekezett, hogy ő nem beszélt magyar huszárokról és a szerbekről sem, hanem Palesztinával kapcsolatosan a zsidókat emlegette. Ugyanezt vallott ta egy hentes is aki — mint mondotta — három napig együtt ivott a vádlottal, együtt utazott vele haza.

A kereskedősegéd sorsát két zsidó tanu döntötte el. Az egyik Weltmann Lipót ujvidéki kereskedő volt, aki elmondotta, hogy szintén a vonaton utazott. A vádlott irredenta dalokat énekelt, ezért ő csendőrt hivott a fülkébe. A másik tanu Boros Mihajlo, az ujvidéki zsidóiskola igazgatója volt. Ő azt vallotta, hogy Bicskei egy magyar katonatiszt felesége előtt, aki Szegedről utazott veiük egy vonaton — szinte tüntetett irredenta érzelmeivel és a zsidók, de a szerbek ellen is olyan sértő kifejezéseket használt s ez őt felháborította.

A biróság a két utóbbi tanu vallomása alapján a vádat bebizonyitottnak látta és ezért Bicskei Istvánt három hónapi elzárásra és ezerkétszáz dinár pénzbüntetésre itélte.

EZERÉVES TERV

A minap irtunk arról, hogy akadt Kinában egy ember, aki azt állitja magáról, hogy 250 éves. Ugylátszik, a kinaiak komolyan veszik ezt és kezdenek berendezkedni a magas életkorokra. Erre mutat a Times jelentése azokról a tárgyalásokról, amelyeket a szovjet folytat Kinával. A szovjet el akarja adni Kinának a keletkinai vasutnál levő részesedését. Hatvanmillió font sterlingre becsülik az oroszok érdekeltségük árát.

Minthogy azonban a kinaiaknak nincs most ilyen sok pénzük, valószinüen ugy fognak megegyezni, hogy vámmentességet adnak az orosz áruknak s azután ezeket a vámokat Orosz ország Kina javára irja. Minthogy a Mandzsuriába irányuló orosz kivitel után fizetett vámok összege évenkint körülbelül 200,000 font, igy 200 évig tartana, amig a kinaiak adósságukat törlesztenék. Minthogy azonban kamatos kamatok is vannak a világon, egyes hirek szerint a törlesztés ilyen körülmények között ezer évig is el fog tartani. Kilátás van rá, hogy az orszok és kinaiak ebben megegyeznek. Ötéves terv után tehát ezeréves terv!

DRÁGÁBB LESZ A KUKORICA

Felemelték a tengeri és a széna behozatali vámját, ami élénk vitára adott alkalmat az ottawai parlamentben. Az importált takarmánykukorica busheljа után ezek szerint 25 centet, a behozott széna tonnája után pedig az eddigi két dollár helyett öt dollár vámot kell majd fizetni. Különösen a baromfitenyésztők szempontjából káros a tengeribehozatal megnehezitése, illetőleg a takarmány megdrágitása.

WINNIPEG, Man.

A Kanadai Magyar Szövetség Manitoba Osztálya julius 26-án vasárnap pikniket rendez a Szarka-féle ligetben. A rendezőség minden igyekezete az, hogy a vendégeknek egy nagyon kellemes és emlékezetes napot szerezzen s ezért igen jó és szórakoztató programot állitott össze. A különféle versenyek győztesei szép nyeremény tárgyakat kapnak. Jó zene és hüsitő italokban nem lesz hiány fagylalt amennyi csak kell. Kezdete délelőtt 10 órakor. Szálljon fel a 93, 95, 97 vagy 99-es villamosra s a végállomáson az átszálló jegyével üljön fel az ott levő Agriculture College villamosra, mely a tourist-camp felé megy.

WELLAND, Ont.

A Wellandi Magyar Önképzőkör mult vasárnap délután szenzációs pikniket rendezett. A piknik délután 2 órakor kezdődött és a legnagyobb vigság közepette tartott a késő esti órákig. A pikniken különféle szórakoztató játékokat és versenyeket rendeztek, melyek győztesei értékes jutalomban részesültek. Az élvezetes zenét a tánchoz a Szücs Testvérek messzeföldön elismert és közkedvelt zenekara szolgáltatta. A kicsinyek versenyfutása után a nagyok versenye következett. Volt ezenkivül kötélhuzás, sonkasütés, lepényevés, lisztfuvás, bicikliverseny, magasugrás, fazéktörés, póznamászás, zsákbafutás, pipáragyujtás, szegütés, krumpliszedés, utazás a világ körül az orditó talicskákon és még számtalan érdekes móka. A játékok és versenyek rendezői: Balázs Andor és Hagymási Mihály nagy buzgalommal végezték terhes feladatukat.

SUGARAKKAL KEZELIK A CIGARETTÁT AZ AMERIKAIAK

Az Egyesült Államok dohánygyárai az adóügyi hatóságok kimutatása szerint percenként negyedmillió cigarettát állitanak elő. Az egész termelés 1930-ban több mint 119,624,909,000 volt és több mint félmilliárddal haladta meg az 1929. évi termelést. A hivatalos jelentés a cigaretta növekvő népszerüségét a többi között a tisztitó eljárásnak is tulajdonitja; a cigarettákat ugyanis ibolyántuli sugarak segélyével megszabaditják az ártalmas izgatószerektől.

ZEPPELIN-POSTA AZ ÓHAZÁBAN

A Zeppelin-társaság az utóbbi időben a német posta utján megállapodást kötött a Zeppelin utjaira történő postaátvétel céljából. Most Magyarország postája is megállapodást létesitett a Zeppelin-müvekkel. Ezzel kapcsolatosan a magyar posta az általa továbbitott Zeppelinküldeményekre jelző betüzést is alkalmaz "Zeppelin utján" szöveggel, alatta felhők között a Zeppelin száll.

"Justice for Hungary" Budapestre érkezett

Folytatás az első oldalról.

A "Justice for Hungary" indulásánál Rex Beach, kiváló amerikai iró és Czapáry ezredes, az utazás egyik lelkes előkészitője voltak annak a kiszámu lelkes közönség soraiban, mely istenhozzádot intett a két derék pilótának. Bárha előző napon kedvező időjelentéseket kaptak, közvetlen az indulás előtt érkezett táviratok arról számoltak be, hogy veszedelmes viharok várhatók az uton és egyes helyeken szinte áthatolhatatlan ködöl kell számolniok

Endresz és Magyar mindennek ellenére nem akarták tovább megvárattni a kanadai, amerikai és az óhazai magyarságot, hanem nekivágtak a végtelen tengernek és egyuttal a halálveszedelemnek. Első rádiójelentésüket a Stavangeford nevü norvég gőzös fogta fel. Ebben arról számolt be Magyar Sándor, hogy a rádió-irányitó készülék nagyszerüen működik és sikerült betartaniok ugyanazt az utirányt, amelyet legtöbb óceánrepülő legbiztosabbnak talált. A vihar szerencsére előbb kitombolta magát, mint ahogyan a "Justice for Hungary" a veszélyeztetett helyszinre ért s igy a repülők mind nagyobb bizodalommal haladtak céljuk irányában.

Rothermere lord nagyszerü napilapja, a "Daily Mail" állandóan összeköttetésben volt a repülőkkel és amikor nem tudott közvetlen érintkezést kapni a pilótákkal, szikratáviratilag érdeklődött az összes közeli gőzösök kapitányától a repülők helyzetére vonatkozólag. Legérdekesebb jelentést a "Kennebec" kanadai teherhajó kapitányától sikerült Rothermere lapjának beszerezni 16-án éjjel fél kettőkor. Eszerint a magyar óceángép akkor már alig volt 70 mérföldnyire az ir partoktól és minden baj nélkül száguldott keleti irányban.

Ugyanakkor nem árulta el a két magyar pilóta, hogy tulajdonképen milyen óriási veszedelemnek voltak kitéve a tenger felett. A gépet vezető Endresz kapitány ugyanis az indulás után észrevette, hogy a benzintartály tetején levő nyilásból szivárog a folyékon robbanóanyag. Visszafordulásról és leszállásról nem lehetett szó, amennyiben annyira megterhelte a 630 gallonos teher a gépet, hogy a leszállás egyenlő lett volna a biztos pusztulással. Mégis valamit tenni kellett, miután a kiszivárgó benzin könnyen lángot foghatott volna a forró motortól és ez esetben ott kellett volna a tenger felett választaniok a tüzhalál avagy a hullámsir között. Erre elszánt elhatározással mentették meg a helyzetet: kinyitották a gázcsapot és inkább a tengerbe engedték a mindennél értékesebb gáz egy részét, csakhogy vissza ne kelljen forduliniok Ezzel elérték azt, hogy nem rázódott ki a gázolintartány tetején levő repedésen a robbanékony benzin és bárha még kockázatosabbá tették ezáltal utjukat, merészen nekivágtak a bizonytalan szürkületnek.

Irország partjait meglátva, Endresz azonnal Franciaország irányába kormányozta a "Justice for Hungary"-t. Sajnos ekkor is meglehetősen borus volt az idő, ugyhogy eltévesztették az utirányt és ezzel is sok benzint pocsékoltak el. Nem estek mégsem kétségbe, de nem is szálltak le azon a földön, ahol Trianon kinzószer számait kovácsoloták a magyarság számára ... Endresz György, akinek keze alól került ki a magyar repülők szine-virága, mesteri vezetéssel olyan alacsonyra kormányozta a "Justice for Hungary"-t, hogy elolvashassák a francia vasuti állomások neveit és igy tájékozódjanak a követendő utirány felől.

Óráról-órára közelebb értek már a magyar határ felé és Ausztria Linz városa után a cseh megszállás alatti Pozsonyból jelezték a "Justice for Hungary" közeledését Budapest felé. Erre százezrek indultak különvonatokon a magyar fővárosba, hogy résztvehessenek a bátor magyar pilóták fogadtatásánál. Megjelentek a kormány tagjai is, akik fontos miniisztertanácsot szakitottak félbe, hogy a "Justice for Hungary" érkezésénél jelen lehessenek. Volt azután olyan fogadtatás Budapesten, amelyet Newyork városa is megirigyelhetett volna. Az egész város határtalan örömmámorban uszott, amikor Endresz György és Magyar Sándor automobilon végigvonult a városon, hogy a városházán ünnepi fogadtatásban részesüljön A két pilóta nagyszerü hangulatban fgadta a magyar főváros köszöntését és mária igéretet tettek arra, hogy nem hagyják abba a magyar igazságért folytatott harcukat és a részben kanadai magyarok áldozatkészségének köszönhető "Justice for Hungary" gépet kijavitva, hamarosan Délafrikán és Délamerikán keresztül ismét visszarepülnek Amerikába, sőt nem lehetetlen, hogy világkörüli utra is indulnak, hogy mindenütt megismertessék a magyar nép fájdalmát.

Távirati értesülésünk szerint Magyar Sándor és Endresz György elnyerték a Lord Rothermere által kitüzött 10,000 dolláros versenydijat.

Lord Rothermere üdvözlő táviratot küldött a repülőknek és Bethlen miniszterelnöknek, melyben kérte hogy a letétbe helyezett 10,000 dolláros csekket adja át a győzteseknek, amelyet az első Newyork—Budapest pilótáinak ajánlott fel.

Ugyanekkor Gömbös Gyula, magyar hadügyminiszter felterjesztésére a kormányzó a katonai érdemkeresztet első osztályát adományozta a két pilótának érdemeik elismeréséül, melyhez exellenciás megszólitás jár.

MEGSZÓLALNAK A HALOTTAK

Londonból jelentik: Hepworth és Wake angol filmtechnikusok oly eljárást találtak fel, amelynek segélyével bármely régi filmet hangossá lehet átalakitani. Az eljárás lényege az, hogy a néma filmet a hangos film követelményeinek megfelelő arányban meghosszabitják, illetve meglassitják, azután a megfelelő szinkronizált hangfelvétellel látják el.

Egy husz évvel ezelőtt VII. Edward angol király temetéséről felvett filmet, amely eredeti alakjában másodpercként tizenhat képet vetitett, az uj rendszerrel meghosszabitották, ugy hogy másodpercenként huszonnégy, illetőleg negyvennyoic képet vetit és az utólag készült hangfelvétel a legpontosabban egybeesett a cselekménnyel. Ez annál érdekesebb, miután a filmen több európai uralkodó szerepel, aki azóta meghalt, vagy trónját vesztette s a film két évtizeddel a szereplés után szólaltatta meg őket.

Ha családját óhajtja kihozatni, már most kell folyamodnia az engedélyért, hogy a tavasszal indulhassanak.

Miért nem ir, vagy keresi fel irodánkat, ahol kérvényét elkészitjük s az engedélyt Ottawából leggyorsabban beszerezzük, bárhol lakik is Ön.

Pénzküldésünk pontos és megbizható. Miért nem tesz próbát nálunk? Farmok eladása, — Torontóban házhelyek és házak eladása. Közjegyzői és jogi ügyek olcsó és szakszerü elkészitése.

Dr. JÁNOSSY & COMPANY
543 Queen St. West
TORONTO, ONT.

KANADAI SZOLGÁLAT

HAMBURG és HALIFAX között

Rendes hajójáratok a Hamburg Amerika Vonal népszerü hajóin: ST. LOUIS, MILWAUKEE, CLEVELAND

Váltsa meg rokonai részére a jegyet előre, mert igy a beutazás sokkal gyorsabban történik.

GYORS-HAJÓJÁRAT
NEW YORK és HAMBURG között
Hajóindulás hetenkint

Pénzküldési rendszerünk GYORS, OLCSÓ és BIZTOS.
Forduljon felvilágositásért a helyi ügynökhöz vagy

MONTREAL TORONTO REGINA EDMONTON VANCOUVER

HAPAG HAMBURG-AMERICAN LINE
274 MAIN STREET, WINNIPEG, MAN.

Robin Hood FLOUR

Minden házi süteményhez

Skarlátban fog kipusztulni Kanada lakossága?

Folytatás az első oldalról.

Az előbbeniekben csupán izlelitőt adtunk abból az izgalmas rémdrámából, mely Jack London hires amerikai iró "A skarlát" cimü regényének tárgyát alkotja. A "Kanadai Magyar Ujság"-nak sikerült megszereznie ezt a szenzációs regényt közlés céljából és legközelebbi számunktól kezdve már élvezhetik is olvasóink "A SKARLÁT" izgalmasabbnál izgalmasabb fejezeteit. A szó szoros értelmében fel fogja csigázni lapunk olvasóinak idegeit ez a vészterhes jövőbe tekintő irás és alig fogják olvasóink várni lapunk egyes számait, hogy a folytatásokat élvezhessék.

Ugyanakkor sajnálattal közöljük, hogy Peák Imre "Lóháton a világ körül" cimü utleirását be kellett fejeznünk, miután az elszánt magyar lovas kénytelen volt tragikus körülmények között kimult "Vándor" lovától is megválni és hazatérni Magyarországba. A szomoru kimenetelü expedicióról maga Peák Imre a következőkben számol be a "Kanadai Magyar Ujság" olvasóinak:

Utazásunkat meg kellett szakitani, mert "Vándor" lovam utközben megbetegedett és elpusztult. Hiába, szegény embert még az ág is huzza! "Vándor" paripám pusztulását is a szegénység okozta. Ugyanis többnyire a szabadban szoktam éjjelezni, mert az elszállásolás sokba kerül. Egy táborozás alkalmával, éjjel megeredt az eső, amit hideg szél kisért észak felől. Nem volt semmi menedékhely s igy a fák lombjai alá huzódtunk. Az eső egész éjszaka esett s a fák sürü lombjai között is átcsurgott. A takaró is átázott, amit a lóra raktam s igy a reggelig tartó hideg esőben a ló átfázott és megbetegedett. Másnap már szomoru volt és fáradt. Harmadnap elkezdett köhögni s akkor már olyan gyenge volt, hogy nem ülhettem rá. Napokat időztünk egy-egy helyen, hogy a ló pihenhessen s csak lépésben, vezetve haladtunk vele tovább. Alig tudott már menni, de azért csak ballagtunk lassan tovább, hogy eljuthassunk valamelyik városba. Minden nap betegebb lett és egy nap már nem volt képes tovább menni. Egy erdő szélén összeesett és nem tudott többé talpraállni. Elnyujtózkodva feküdt s mi tehetetlenül busultunk mellette.

Ott még három napig kinlódott s a negyedik nap reggelén kiszenvedett. Elmentem ásót kérni a közeli tanyába, megástam a sirját s a derék, hü állatot lefektettük örök pihenőre. Igy fejezte be életét a világjáró magyar ló, amely utrakelt, hogy dicsőséget szerezzen Magyarországnak. Mivelhogy másik lovat nem volt módomban venni, a nyerget és a szerszámot összecsomagolva vonatra ültem és mint egy hajótörött, akinek minden vagyona odaveszett, hazajöttem, hogy valami módon ujra előkészitsem utazásom folytatásának lehetőségét . . .

PEÁK IMRE

MINDEN MAGYAR OLVASSA EL JACK LONDON REGÉNYÉT:

"A SKARLÁT — A SKARLÁT — A SKARLÁT

melynek közlését julius 30-iki számában kezdi meg kizárólag a "KANADAI MAGYAR UJSÁG"

THE REVIVAL OF LACE-MAKING IN HUNGARY

(Continued)

dulged in such easy and pleasant task as lace-making. In such times as these, when it was necessary to be ever on guard against the inroads of the terrible Balkan hordes, there was indeed little opportunity for aesthetic pursuits, and for the same reason the changes of fashion in ladies' attire, the powdered hair, the hoops and furbelows, the lace cravats and the lace frills ornamenting the sleeves of both men and women, either remained unknown to the Magyars or were despised or ignored as unfit for a people engaged in continuous warfare for Western civilization.

All things considered, however, it is remarkable, what headway was made in those bygone days of storm and stress. Take for instance the art of embroidery, which was introduced into Hungary by Gisella, the Queen of Saint Stephen, who established Christianity in the very beginning of the eleventh century. She taught her maidens to make what is known as "Magyaröltés", or Hungarian point. But this art, owing to flame and sword, was necessarily confined within a narrow circle. In the course of the centuries little advance was made. Very little lace was worn, and that little was bobbin lace. This made of gold thread, was used to edge the long veils, handwoven from the finest flax, which were worn by the women. These veils were worked in beautiful "Magyaröltés", in bright, coloured silks—bright hues for the maidens and younger women, sombre hues for those of middle age and older women.

Bobbin lace was probably introduced into Hungary by the Saxons and other Western European races, who were invited by the Hungarians in different parts of their country, and who worked in their mines Their wives accompanied them, and in the hours of rest from labour worked at their "pillows and bobbins" which they brought with them.

The Hungarian women have, however, always been great adepts in the art of making drawn-thread lace in their own homespun linens, and the custom continues to this very day of adorning the body and house linen with it. In this particular line of needlework the Hungarians are real artists, and much ingenuity and dexterity have been exercised in the designing and working the patterns, many of which are of exceeding beauty. From this drawn-thread lace it was but a step to the making of filet lace, which was known in Hungary as far back as the time of Árpád the founder of the Hungarian state. The making of filet is still carried on, more especially in the Solt district, near Budapest.

(TO BE CONTINUED)

INDIÁBAN NŐ AZ ANGOLELLENES IZGATÁS

SZÁZEZER VÖRÖS ÉS FEKETEINGES "PATHAN" KATONAI FORMÁCIÓKBAN — GHAFFOR KÁN, A "MÁSODIK GANDHI" — ERŐS KÉZRE VAN SZÜKSÉG

A londoni sajtót megint erősebben foglalkoztatják azok a hirek, melyek Indiából érkeznek. A lapok meglehetősen sötétnek látják a helyzetet, mert a folytonos nacionalista mozgolódás mellett a határokon, különösen Afganisztán felé, állandóan növekszik a bolsevista mozgalom, sőt magában a határtartományokban és Peshavar környékén az ország északnyugati részén.

Ha a "Daily Mail" peshavari tudósitójának hinni lehet, körülbelül százezer pathan egy mohamedán törzs tagjai viselik ott a határvidéken a forradalom jelvényét és részben a határon tul, részben a határon belől várja azt, hogy mikor nyilik alkalom valamiféle akcióra.

Meglehetős nyugtalanságot keltett Abdul Ghafoor kán szereplése, aki már megülte az angol börtönöket és aki afgán eredetére hivatkozva, ezeknél a határszéli feketeinges alakulatoknál vezéri szerephez jutott. Befolyása annyira növekszik, hogy most már a hindu nacionalista sajtó is második Gandhi gyanánt ünnepli. Most uton van az ország belseje felé a bombayi tartományban levő Bardoliba hogy ott tárgyaljon magával Gandhival és ez esetleg a határmenti mohamedán törzseknek a hindukkal való együttmüködését eredményezheti.

Abdul Ghafoornak valóságos főhadiszállása van Peshavar előtt és az egyik tudósító leirja, hogy egyetlen kürtjelre mintegy száz vörösinges csoportosul az afgán vezér háza körül.

Az ilyesféle eseményekkel szemben az angol hatóságok kezét megköti és helyzetüket nagyon nehézzé teszi az a "fegyverszünet", melyet a volt alkirály, Irwin lord kötött Gandhivval. A hivatalnokok panaszkodnak, hogy ez a megegyezés teljesen szabad teret enged minden féle forradalmi izgatásnak. Nekik nincs módjuk megakadályozni a lázitó beszédeket, a falvakban a felvonulásokat, melyekben körülhordozzák a nacionalisták lobogóját. A határszéli lakosságnak az a része, amely hü az angolokhoz — és ilyenek nem kevesen vannak, hiszen a nagy hindu lázadáskor is éppen a határszéli törzsek jelentős része tartott ki az angol uralom mellett — érthetetlenül nézi a hatóságoknak ezt a tehetetlenségét az egyre növekvő izgatásokkal szemben.

És ezekben az izgatásokban meglehetős sok tervszerüség van. Az egyik faluban az elmult hetekben egy szindarabot mutattak be, mely azt ábrázolja hogyan ölik meg az angol helyi biztost a hinduk. A következő héten aztán valóban merényletet követtek el a biztos ellen.

A szervezkedés most még látszólag fegyverek nélkül történik de mindenki tudja, hogy a falusi házak telve vannak fegyverekkel és az egyébként rendszeres gyakorlatokat végző feketeinges csapatok szükség esetén használni tudják azokat.

Az anyagi eszközöket a hindu kongresszus nyujtja és a nemzeti agitátorok eltiltják a kutak használatától azokat, akik vonakodnak a szervezetekbe belépni. Nyiltan hangoztatják, hogy az angol uralomnak vége van. Akik a helyzetet azon a vidéken jól ismerik, azt mondják, hogy a mostani megalkuvó politika csakugyan veszélyeztet az angol uralmat. Itt csak az erős kéznek van sikere.

BENES A BÉKEREVIZIÓRÓL

Most tették közzé Benes külügyminiszternek a prágai szenátus külügyi bizottságában mondott beszédét, amelyben a költségvetési vita szónokainak válaszolt. A külügyminiszter kifejtette, hogy a vámunió kérdésében a dolgok még csak kialakulóban vannak.

Benes sajnálatát fejezte ki Feierfeil német szenátor azon kijelentésén, hogy Csehország mindenütt ott van, ahol Németország ellen történik valami. Az a nyiltság, ahogyan a csehországi németek mondják el véleményeiket, őt is őszinteségre készteti. A vámunió kérdése szerinte próbaköve lesz annak, menynyire haladt előre a megegyezés a németek és csehek között.

Ami a békeszerződések módositásának kérdését illeti, Benes utalt arra, hogy a békeszerződések erre vonatkozóan intézkednek, mert kimondják, hogy a módositások csak a Népszövetség hozzájárulásával történhetnek. Tény persze az, hogy abban a pillanatban, amikor a módositások ügye a Népszövetség elé kerül, az egyik párt a módositás mellett, a másik ellene volna. Benes végül hangsulyozta, hogy meggyőződése szerint ez a kérdés is barátságos szellemben lesz megoldható.

KÜZDELEM A RÁKBETEGSÉG ELLEN

Rotter budapesti orvos legutóbb beszámolt arról, hogy a rákbetegek száma egyre növekedőben van. Németországban 1913-ban 54,000 ember, 1925ben közel 70,000 ember halt meg rákban. Magyarországban 1913-ban a rákban elhalálozottak száma 3 és fél százalék volt, 1927-ben 5 és félre emelkedett. A mütéti eljárások elérték azt a fokot, amelynél tovább a mütéti technika nem fejleszthető. Ujabban sugaras kezelés tett igen lényeges haladát, rákkutató és rákgyógyitó intézetek alakultak, melyben Röntgen, rádium és a mütéti kezelés együttes alkalmazásával aránytalanul jobb eredményeket értek el.

A párisi Curie-intézet és a stockholmi Radium Hemmet vezet ugy a kutatás terén, mint a kezelési eredményekben. Svédországban egyetlen rákbeteg sem hal meg, akit meg lehet menteni. Ezeknek az intézeteknek gyógyeredményei messze fölötte állnak mindannak, amit mütéttel lehet elérni, például a méhrák betegek közül kétszer annyit, a nyelvrákbetegek közül háromszor annyit tudnak megmenteni az életnek, mint mütéttel.

ÉRTESITÉS

Tisztelettel értesitjük a kanadai magyarságot és a magyar kereskedőket, hogy a COLUMBIA MAGYAR GRAMOPHON LEMEZEK nyugatkanadai egyedárusitásával a mai nappal a

"PANNONIA" Vállalatot
621 Main Street, WINNIPEG, MAN.

biztuk meg, ahol az összes lemezek állandóan raktáron vannak és ahová a jövőben az összes rendelések küldendők.

COLUMBIA GRAMOPHON LEMEZGYÁR.
Winnipegi lerakata.

Legujabb magyar lemezek: 1. A vén cigány. 2. Ki tanyája ez a nyárfás, Tele van a város akácfa virággal. 3. Hábor bokor saláta, Van aki bevallja. 4. De jó volna mindent elfeledni, Esik eső hegyen völgyön. NÉMET, SZLOVÁK, HORVÁT ÉS SZERB LEMEZEK IS KAPHATÓK!

Fenti képünkön Endresz György édesanyját mutatjuk be, aki betegen fekszik otthonában Cincinnati Ohio-ban. Endresz György sikeres óceánrepülése lehetővé fogja tenni, hogy rádiumot vegyen édesanyja felgyógyitásához. Kezében Gyuri fia fényképét tartja, ki a "Justice for Hungary" vezető-pilótája volt.

LEGUJABB HIREK

A GABONAÉRTÉKESITÉS ÜGYÉBEN még nemhoztak végérvényesen döntést a préritartományok éjjel-nappal tanácskozó miniszterelnökei. Annyit már sikerült elérniök, hogy Bennett miniszterelnök jóváhagyta a "Prairie Wheat Board" felállitását, feltéve, ha McFarlane gabonaszakértőt teszik annak élére. Egyuttal oly hirek is terjedtek el, hogy Brownlee albertai miniszterelnök lemond és minden ideját a buzaértékesités megoldásának szenteiné.

EZÜST VOLT AZ EDMONTONI LELET, melyet a felfedező Donovan mérnök eleinte titokban tartott. A Great Bear tó vidéki óriási nemesfém-lerakat hihetőleg hamarosan bányászás alá kerül és munkát biztosit jónéhány magyarnak is. Egyelőre azonban csupán találgatják még, hogy merre is rejlik a kincs, miután Donovan nem hajlandó nyilatkozni. Az általa hozott minta egy-egy tonnája több mint ezer dollár ára ezüstöt tartalmazott.

MONTREALBÓL ÉSZAKNAK INDULT az "Ungava" nevü gőzös, mely évenként egyszer végig szokta járni a Hudson Bay és Baffin Land elhagyatott területeit. Az eszkimók szempontjából életbevágó fontosságu rakománya mellett misszionáriusokat, valamint az orvosi és emberbaráti feladatokat is végző csendőröket és egy amerikai kutatót is vitt a fedélzetén az "Ungava". A vállalkozó szellemü yankee Labrador eddig ismeretlen vidékeit szándékozik felkutatni.

EGY JÓSZIVÜ MAGYARBARÁTTAL lesz kevesebb Nyugatkanadában, hogy ugyanekkor eggyel megszaporodjék keletkanadai pártfogóink száma. A nemrég elhunyt Fallon londoni püspök helyébe ugyanis Rt. Rev. T. Kidd calgaryi püspököt nevezték ki. A közszeretetben álló katholikus főpap nemcsak erkölcsileg, hanem anyagilag is támogatta a magyarokat, nem egy arraszoruló honfitársunknak a saját magánpénztárából utalván ki kisebb-nagyobb összegeket.

ELEJTETTÉK AZ ÁLLAMI BUZA-BIZOTTSÁG tervét Ottawában és ennek következtében a préritartományokon mulik, hogy miképen igyekeznek megoldani a gabonaértékesités országos fontosságu kérdését. A birodalmi kormány intézkedése élénk visszatetszést váltott ki a gazdák körében, annál is inkább, miután Ottawából félig-meddig igéretet is tettek az ugynevezett "Federal Wheat Board" felállitására.

Franciaország megegyezett a szovjettel

Az orosz-francia titkos tárgyalásokról jelentik, hogy Franciaország kész eltörölni azokat az intézkedéseket, amelyeket a szovjet dumping ellen életbeléptetett, viszont a moszkvai kormány ennek fejében a francia nagyiparnak biztositja nagyszabásu megrendeléseit, de feltételül köti ki, hogy hitelt kap a szállitásokra.

Uj kölcsönt is kiván a szovjetkormány, ami felől Franciaország nem zárkóznék el, de a háboru előtti adósságok rendezését követeli. Ekörül forognak most a tárgyalások.

A Kanadai Magyar Ujság angol leckéi

115. LECKE

Jobb szeretnék az első emeleten egy szobát.	I prefer a room on the first floor.	Áj prifőr e rum an di förszt flór
Minden szoba a házban el van foglalva vagy meg van rendelve	Every room in the house is either taken or ordered.	Evri rum in di hausz iz idör téken ór ördörd.
Vannak üres szobái?	Have you any spare rooms?	Hev ju eni szper rumsz?
Kaphatunk itt szállást?	Can we sleep here?	Ken vi szlip hir?
Igen uram, önök itt szép szobát kaphatnak és jó ágyakat.	Yes, gentlemen; you will find fine rooms and good beds here.	Jesz dzsent'lmen; ju vill fájnd fájn rumsz end gud bedsz hir
Mennyit számit ezért a szobáért	What do you charge for this room?	Vat du ju csárdzs for disz rum?
Egy dollárt naponta.	One dollar per day.	Van dalör per dé.
Van valami podgyásza?	Have you any baggage?	Hev ju eni begidzs?
Van egy bőröndöm.	I have a suit case.	Áj hev e szut kész.
Ez a szoba megfelel.	This room will do.	Disz urm vill du.
Itt van, pincér vigye ezen holmikat fel a szobámba.	Here, waiter, take these things up into my room.	Hir vétör, ték disz thingsz ap intu máj rum.

"HAZÁDNAK RENDÜLETLENÜL LÉGY HIVE, ÓH MAGYAR!"

MAGYARORSZÁGI HIREK

"CSONKAMAGYARORSZÁG NEM ORSZÁG, EGÉSZ MAGYARORSZÁG MENNYORSZÁG!"

A KANADAI MAGYAR UJSÁG
BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÉNEK JELENTÉSEI
BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÜNK CIME: HEGEDŰS SÁNDOR UCCA 18. IV. 2.

Veszedelmes lehet a tömeges visszavándorlás az Óhazába

Magyarország egyik kiváló államférfiát, Perényi Zsigmondot mindenki ismeri. Az amerikai és a kanadai-magyarság igazán beleláthatott a lelkébe. Nincs más cél előtte, csak a magyarság érdekeinek előbbrevitele. Nem tehet, nem mondhat olyasmit, amely a külföldi magyarsággal szembeállíthatja, mert a külföldi magyarok érdekeit elsőcorban ő vizsgálja és minden szempontjukat magáévá tette. Egyes amerikai lapokban mégis furcsa hiradások jelentek meg vele kapcsolatban. Ugy állitották be, mintha a parlament pénzügyi bizottságában a külföldi magyarok visszavándorlása ellen kelt volna ki és nemzeti veszedelemnek jelentette volna ki a visszavándorlást és ennek megakadályozása ellen követelt volna intézkedéseket.

Az emberek sokszor hitelt adnak rosszindulatu beállitásoknak és igy egyes amerikai lapokban jóhiszemüen is lenyomatták ezt a lehetetlen feltevést. Egyik-másik ujság meg támadta báró Perényit, mások, ha nem is rontottak neki, de leg alábbis furcsának találták, hogy ilyenfajta kijelentést egyáltalában megtehetett. Az ujságpéldányok mostanában érkeztek Budapestre, Perényi Zsigmond a választások tartama alatt kerületében tartózkodot, tehát csak most jutottunk abba a helyzetbe, hogy a közleményeket megmutathattuk Perényinek. Ő azonban legyintett a kezével.

— Meg vagyok arról győződve — mondotta, — hogy hiába állitottak be engem ilyen furcsa formában a külföldi magyarok előtt, senkisem hisz azoknak, akik engem be akartak feketiteni. A parlament pénzügyi bizottságában valóban felszólaltam. Azt talán mondanom sem kell, hogy felszólalásom nem a külföldi magyarság ellen, hanem egyenesen annak érdekében történt. Farkas Elemér képviselőtársam vetette fel a témát és hivatkozott arra, hogy a legtöbb ország leengedte a bevándorlók előtt a sorompót, a munkanélküliség olyan nagy, hogy a munkások beözönlése ellen védekeznek egyes országok, elsősorban saját embereinek adnak munkát, az idegen munkásokat üldözik és szélnek eresztik. Amerikában sem jó a helyzet. Éppen a bizottság ülése előtt beszéltem a Kanadai Magyar Szövetség éppen akkor Budapesten tartózkodó elnökével, aki a kanadai magyarok rossz helyzetét ismertette az egész világon. Rosszak a gazdasági viszonyok, maga Amerika próbál bizonyos mértékben megszabadulni a pillanatnyi felesleges emberanyagától, tehát igenis, számolni kell a nagyarányu visszavándorlás lehetőségével. Farkas Elemér gondolatait én egészitettem ki, utánam még Várnai Dániel szocialdemokrata képviselő beszélt, és ő is mindenben csatlakozott ahoz, amit én mondottam. Szóról-szóra nem tudok visszaemlékezni beszédemre, hiteles tudósitás a pénzügyi bizottság üléséről nincs, mert ott nem szoktak gyorsirási jegyzeteket csinálni, de természetesen beszédem lényegére pontosan emlékszem és azt nem engedem elferditeni. A külföldi magyarok jogosan kiváncsiak arra, hogy mit akartam én és a többi képviselők a felszólalásainkkal elérni. Fel akartam hivni a kormány figyelmét arra hogyha a visszavándorlás valóban nagyarányu lesz, ha tömegesen térnek vissza a visszavándorlók, és kellő időben nem intézkedünk, ugy ebből nagy veszedelem származhatik. Ma hihetetlenül nagy probléma még egyeseket is elhelyezni, hogyan helyezhetnénk el hirtelen nagy tömegeket? Beszédemben kiemeltem, hogy a kormánynak munkaalkalmakat és munkalehetőségeket kell teremteni a visszavándorlók részére, fel kell világositani a külföldi magyarságot, hogy kellő előkészités nélkül önmaguk a legnagyobb nehézségekkel tudnának csak idehaza elhelyezkedni.

— Ugy éreztem, hogy éppen a külföldi magyarság miatt kötelességem volt ezt a kérdést megpenditeni. Arra, hogy a külföldi magyarok hazaözönlését erőszakkal akadályozza meg a kormány sem én, sem más nem gondolt. A külügyminiszter figyelmét azért tereltem erre a kérdésre, mert idejében kell minden probléma megoldását előkészitení, ha nem akarjuk azt, hogy kudarc érjen bennünket. A külföldi magyarok megérdemlik azért a sok szolgálatért, amelyet a magyar hazának tettek, hogy az ország különös módon legyen a segitségükre. Egészen önkényes tehát az a beállitás, amelyet az Amerikai Magyar Népszavában és több már amerikai lapban olvastam, mintha "intézkedést követeltem volna a visszavándorló amerikai magyarokkal szemben". Velük szemben soha semmit, hanem velük együtt mindent meg akarok tenni, éppen az ő érdekükben.

A "Kanadai Magyar Ujság" munkatársa utána akart járni annak a furcsa beállitásnak mi lehetett az alapja? Jártunk a képviselőházban, ahol azonban kijelentették nekünk, hogy a pénzügyi bizottságról nincsenek gyorsirói feljegyzések. A Magyar Távirati Iroda kiad egy szükszavu kommünikét, amely nem egészen szerencsés formában foglalkozott báró Perényi beszédével, de meg kell állapitani, hogy ebben a szövegben sincsen egyetlen egy szó sem, mely a külföldi magyarság visszavándorlásával szemben kivánt valami intézkedést tételni.

"A Kanadai Magyar Szövetség elnökétől vett értesülések szerint — irja a Magyar Távirati Iroda — az ottani rendkivül sulyos mezőgazdasági helyzet miatt a magyarok helyzete egyenesen vigasztalan és attól lehet tartani, hogy ezerszámra fognak visszavándorolni. Hasonló a helyzet az Egyesült Államokban is, czenfelül Franciaországban is, ahol a gazdasági helyzet szinte kedvezőtlenebbé vált, elsősorban a külföldi munkásokat bocsátják el és ezek között valóságos nagyszámmal vannak magyarok is. A mai viszonyok között valóságos nemzeti szerencsétlenségnek tartaná a külföldi magyarok tömeges visszavándorlását és ezért kéri a külügyminisztert, hogy tegye meg a szükséges intézkedéseket."

Ennek az utolsó mondatnak szerencsétlen megfogalmazása adott alkalmat arra, hogy Perényi beszédét félremagyarázzák azok, akiknek politikájába ez beillik. Igenis sürgette a kormány intézkedéseit, de csupán abban az irányban, hogy a magyar kormány teremtsen a visszavándorlók számára munkaalkalmakat, hogy idehaza megtalálják boldogulásukat. Nemzeti szerencsétlenségnek mondotta azt, ha az országot készületlenül találná a nagyobb arányu visszavándorlás, mert a külföldi magyarok az Óhazában csalatkozhatnak.

Perényi Zsigmond a tőle meg szokott egyenességgel és nyiltsággal világositotta fel ebben a nyilatkozatban a külföldi magyarokat. Ezentul nem akadhat senki, aki szavait félremagyarázni próbálhatná.

PAIZS ÖDÖN

NINCSEN TÖBBÉ
Egyetlen egy megelégedetlen
Magyar Honfitárs
sem Kanadában, sem az Egyesült Államokban mióta a

KAUFMAN STATE BANK

oly
LELKIISMERETESEN
GARANTÁLTAN
ELŐNYÖSEN
PONTOSAN
OLCSÓN
vállalja a kivándorolt magyar honfitársak óhazai pénzátutalásait.

ÁRAINK BESZÉLNEK ÖNMAGUKÉRT

$15-ig postán	50c	táviratilag	összesen	1.25
25-ig "	70c	"	"	1.45
40-ig "	90c	"	"	1.65
50-ig "	$1.00	"	"	1.75
70-ig "	1.20	"	"	1.95
100-ig "	1.50	"	"	2.25

100 dolláron felül másfél százalék azaz $100-ként $1,50.
TAKARÉKJEGYEK UTÁN 4% KAMATOT FIZETÜNK
LEGYEN MIELŐBB SZERENCSÉNK!
KAUFMAN STATE BANK
124—126 N. La Salle Street — — — Chicago, Ill.
Vagyon $1.300.000.00 dollár. A legnagyobb chicagoi magyar bank. A kanadai és amerikai magyarok közmegelegedése a ma legjobb ajánlólevelünk.
Magyar levelezés!

BARÁTAI MÉG NEM ISMERIK A KANADAI MAGYAR UJSÁGOT? — KÉRJEN RÉSZÜKRE MUTATVÁNYSZÁMOT!

Hétről-hétre

Budapestnek az elmult héten rengeteg idegen vendége volt, köztük igen sok a kanadai. A rotáriánusok Bécsben tartották ezévi kongresszusokat és Bornemissza Lipót még a mult évben Chicagóban Budapestre invitálta a világ rotáriánusait. Váratlanul igen sokan látogattak meg bennünket, igy Budapestre érkezett Róth egyetemi professzor, a Standford University ismert tanára, aki a bécsi Rotary konvenció elnöke volt. A rotáriánusokkal együtt Budapesten tartózkodott a 28 tagból álló kanadai csoport, főleg a hallfaxiak jöttek el hozzánk, elhozták a város zászlaját és ünnepélyes keretek között adták át a budapesti klubnak. A kanadai vendégek közül a gyüléseken többen felszólaltak és lelkes nyilatkozatokat tettek a magyarságról.

A magyar közgazdasági élet fellélekzett. Mindenki nagyon sokat várt Hoover akciójától s a budapesti tőzsde megélénkült A magyar jóvátételi fizetések a költségvetésnek mindössze 1% kát teszi ki, 8 millió pengő fizetésnek elengedése nem sokat lenditene az Óházán, de nem is ebben van Hoover akciójának fontossága, hanem lépésének következtében olyan helyzet fog teremtődni, hogy hosszulejáratu kölcsönt szerezhetünk, amelyből kifizethetjük függő adósságainkat és megindithatjuk azokat a közmunkákat, amelyekre mulhatatlanul szükség van.

Hősök és költők a skót és a magyar nép történetében

Megemlékeztünk arról, hogy a londoni Angol-Magyar Egyesület lakomáján maga MacDonald, az egyszerü skót családból származó angol miniszterelnök mondott pohárköszöntőt. A "Budapesti Hirlap" egyik munkatársának sikerült ezzel kapcsolatban Klebelsberg kultuszminiszterrel érdekes beszélgetést folytatni a magyar és skót kapcsolatokról.

— Egészen eitekintve a politikai tartalomtól — kezdte a magyar közoktatásügyi miniszter — néplélektani és irodalomtörténeti szempontból hihetetlenül érdekes és tanulságos ennek a szép beszédnek a tartalma. Sokat irnak és beszélnek ujabban arról, hogy, különösen a világháboru óta, állitólag megváltoztak az angol szokások és megváltozott volna az angol embertipus is. Maga a lakoma és MacDonald pohárköszöntőjének jóformán minden gondolatcsoportja tipikusan angol, a szónak régi értelmében.

— Ugyanannál a fehér asztalnál együtt ülnek egyfelől a munkáspárt vezére, aki most Anglia miniszterelnöke, másfelől Newton lord és Londonderry lord, bár politikai pártállás szempontjából elágaznak a nézeteik; egy idegen nemzettel szemben való rokonérzés tekintetében azonban találkoznak. Ez az érzelmi közösség politikai ellenfeleket is együvé ültet a fehér asztalnál, ami klasszikus bizonyitéka annak, hogy a modern angol ember is mennyire el tudja választani a pártpolitikát az élet más megnyilvánulásaitól és hogy náluk az ellentétek társadalmi térre nem fajulnak át.

— De lényegében nem változott az angol politikus-tipus sem. Éppen ugy, mint Viktória korának államférfiai, — konzervativek és liberálisok, — a mai idők parlamenti vezetői is sokat utazott és irodalmilag is finoman képzett emberek. MacDonald maga mondja felköszöntőjében, hogy gyakori utazásai során járt Budapesten is és beszédéből látjuk, hogy, mint általában a nagy angolok, ő is nemcsak nyomtatott könyveket olvasott sokat, hanem az életnek nagy nyitott könyvében is. Mint igazi skótnak, Budapest fekvése eszébe juttatja szükebb hazájának fővárosát, Edinburgot és éles szemmel hamar meglátja a hasonlóságokat és az eltéréseket is.

— Rendkivül érdekesek a skót hősök, királyok, költők és irók és a magyar történelem rokonalakjai között vont párhuzamai. Az 1200-as évek végén Skótországban Malcolm lovag fia, William Wallace küzdött a skót függetlenségért az angolok ellen. E harcok során Skótország kormányzója is lett. Ezt a Sir Willam-et állitja párhuzamba Hunyadi János kormányzóval.

— Az 1400-as évek második felében és az 1500-as évek elején két skót király, apa és fiu, III. és IV. Jakab csatában esnek el, az utóbbi 1513-ban Flodden-Fieldnél, az angolok ellen. MacDonald éles szemmel meglátja, hogy ugyanabban az időben két Jagello magyar király is elesik a harcmezőn — I. László Várnánál, II. Lajos Mohácsnál.

— Róbert Burns korán hal el épp ugy, mint a mi Petőfink. A skót költő hazája hegyvidékének regényes szépségeit énekli meg, miként Petőfi az Alföldét és Burns-nek Jean Amourhoz intézett szerelmi dalai épp oly tüzesek a szenvedélytől, mint Petőfi költeményei, amelyeket Szendrey Juliához irt. Azután ott van a párhuzam a skót Walter Scott és Jókai között. MacDonald meglátja nemcsak azt, hogy mindkettő a történeti regénynek nagymestere, hanem a két iró kifogyhatatlan termékenységének párhuzamát is.

— Ebben a rövid kis pohárköszöntőjében az angol miniszterelnök is hatalmas irodalmi müveltségéről tett tanuságot Aki a politikai életben is keresi az eszmegazdagságot és a pozitiv tudás tanujeleit, annak nagy gyönyörüsége lehet MacDonald beszédében, amelyben annyi ismeretet süritett össze.

— Nagy szó az és sok jóakaratu angol és magyar ember évtizedes fáradozásának gyümölcse, hogy az angol politika felelős vezetője ilyen barátságos szavakat talált szerencsétlen hazánkkal szemben. És igaz an gol módra MacDonald megmutatja azt az utat is, amelyen továbbhaladni kell. Az angol ember igazán csak annak hisz, kit személyesen ismer, akinek a kezét megszoritotta s akinek a szemébe nézett. Ezért ajánlja azt a módszert az angol premier, hogy egyfelől mentől több angol és skót, másfelől magyar kössenek személyes ismeretségeket. A többi majd angol-mód rá magától következik.

— Nagy öröm fogta el a lelkeket, amikor Rothermere lord mellettünk állást foglalt. Azután már államférfiui ajakról jött Mussolini nagyszerü kijelentése, hogy egy békeszerződés sem lehet sir, amelybe belezárnak egy nemzetet. Most az olasz vezetőállamférfiu után meg szólal az angol miniszterelnök és a rokonérzésnek olyan őszinte hangjait üti meg, amelyek utat találnak minden magyar ember lelkébe. Valóban fölemelő szavak voltak azok, amelyeket MacDonald a maga nagy müveltségével és humánus lelkével, pohárköszöntőjében a szenvedő magyar nemzet vigasztalására mondott.

ANGLIÁBAN DICSÉRIK BUDAPEST HULLÁMFÜRDŐJÉT

Londonból jelentik: A "Daily Herald", az angol munkáskormány hivatalos lapja, követendő példának állitja oda angol városok számára Budapest városi szabaduszodáját, melyben süritett levegővel mesterséges hullámverést idéznek elő és a fürdőzők a tengeri fürdő minden gyönyörét élvezik a veszedelmek nélkül. A budapesti hullámfürdő állandóan zsufoltságig telve van és igen sok külföldi látogatót vonz a magyar fővárosba.

Ajánlja George Lansburynek, a londoni közmunkatanács elnökének, hogy tanulmányozza ezt a rendkivül értékes berendezést. George Lansbury a nyilvános uszodák és fürdők modernizálásának legmerészebb előharcosa Angliában, aki hivataloskodását azzal a nagy feltünést keltő intézkedéssel kezdte, hogy a Hyde Parkban lévő Serpentine-tóban megengedte a férfiak és nők együttes fürdését.

MAGYAR HIRDETÉS A "DAILY MAIL"-BEN

A londoni "Daily Mail" Rothermere hatalmas napilapja egyik legutóbbi számában vastag cimbetükkel ez áll:

"Hallani fogjuk Dankó cigányzenekarát az Ostende kávéházból."

Szóról-szóra ez a magyar szöveg van az angol lapban. Magyarul. Utána azután egy párbeszéd, már nem is angolul, hanem tiszta, hamisitatlan ir dialektusban. A párbeszéd arról szól, hogy a rádió külföldről ad le Budapestről, egy távoli országból és mégis tisztán lehet hallani a leadást. Miért? Mert a rádióban ilyen és ilyen gyártmányu batteria van. A közlemény tudniillik hirdetés. Mindenesetre érdekes, hogy éppen egy magyar rádiószöveget vettek be a hirdetésbe.

FELKÉRJÜK LAPUNK MUNKATÁRSAIT, HOGY CSAK A PAPIR EGYIK OLDALÁRA, LEHETŐLEG RITKASOROS GÉPIRÁSSAL IRJÁK CIKKEIKET

MEGSZÉPÜL
$1.00-ért
Csak irjon még ma hozzánk s rendelje meg a világhirü BOLGÁR-FÉLE
Liliom Arckenőcsöt és Liliomtej Szappant
A kettő együtt postán $1.00—RÁNCOK, SZEPLŐK FOLTOK KIÜTÉSEK
ELTÜNNEK
és hófehér, sima, tiszta, puha, szép és bájos lesz az arca.
Vörös Kereszt Patika
8901 BUCKEYE ROAD — CLEVELAND, O.

NEW YORKBÓL EURÓPÁBA
5 NAP A TENGEREN CHERBOURGON ÁT
6 NAP BREMAN ÁT
a világ két leggyorsabb hajóján:
BREMEN ÉS EUROPA
HÉT NAPON BELÜL MAGYARORSZÁGBA ÉR
Vagy utazzék a népszerü
COLUMBUS
expresshajón. — Ugyancsak rendes heti járatok a hires Lloyd kabin-hajókkal
Felvilágositásért forduljon a helyi ügynökhöz vagy
NORTH GERMAN LLOYD
654 Main Street WINNIPEG, MAN.

MAGYAR
BILLIARD-HALL
MONTREALBAN
1603 St. Lawrence Blvd.
SZIVES PÁRTFOGÁST KÉR
VARGA JÁNOS

EGYLETEK — EGYHÁZAK

KATHOLIKUS MAGYAR ISTENTISZTELETEK

tartunk, magyar szent beszéddel minden vasárnap ½11-kor a Szent Ferencrendi missiós nővérek nagytermében (Jarvis utca 187), melyre minden katholikus magyar hivőt szeretettel meghiv: SOOS ISTVÁN plébános

ALBERTAI REFORMATUS EGYHÁZ

Központ: Cangary. Egyházak: Lethbridge, Raymond, Leduc, Taber, Brooks. Istentiszteletek sorrendje:
Calgary: A hónap második és negyedik vasárnapján. Lethbridge: A hónap harmadik vasárnapján d.e. Raymond: A hónap harmadik vasárnapján d.u. Leduc: A hónap első vasárnapján d.u. Taber, Brooks: Előre készült időben hétköznapokon. Egyházgondnok: Báthori István, Calgary Szakács Gábor Lethbridge, Némedi Gyula Raymond. Pénztárnok: Mátyás Ferenc Calgary, Nagy Péter Lethbridge, Séva Gáspár Raymond.
Lelkész: Bucsin Béla, 832 Fifth Ave. W. Calgary Alta.

LETHBRIDGEI ELSŐ MAGYAR BETEGSEGELYZŐ EGYLET

Gyüléseit tartja minden hó első szombat utáni vasárnap d.u. 3 órai kezdettel a saját termében.
Tagja lehet minden magyar férfi vagy nő 16 évtől 50 éves korig vallásfelekezeti különbség nélkül. Felvételi díjak kor szerint:

16 évtől 24 évig	1 dollár
20 évtől 25 évig	2 dollár
25 évtől 30 évig	3 dollár
30 évtől 35 évig	4 dollár
35 évtől 40 évig	5 dollár
40 évtől 45 évig	6 dollár
45 évtől 50 évig	7 dollár

Tagsági díj havonta 1 dollár, melyért Egyletünk napi 1 dollár segélyt fizet munkaképtelenség esetén orvosi bizonyitvány felmutatása ellenében. Elhalálozás esetén $250 dollárt fizet Egyletünk az elhalt tag örökösének. Uj tagokat orvosi bizonyitvány felmutatása alapján minden rendes gyűlésen veszünk fel. Vidékieket orvosi bizonyitvány beküldése által levélileg is felveszünk tagokul. Minden pénzküldemény vagy tagsági díj a pénztárnok címére küldendő: Joe Matisz, 1005—8th St. North Lethbridge Alta.
Érdeklődők bővebb felvilágositásért forduljanak az Egylet titkáriához. Minden Egyletünket érdeklő levelezés a titkár címére küldendő: Joseph Balázs 1046—7th St. North
LETHBRIDGE, Alta.

A BRANTFORDI MAGYAR BETEGSEGELYZŐ EGYLET

Belépési díj 3 dollár. Havi tagdíj 1 dollár. Betegségély ősz szege első 10 hétre heti 7 dollár, második 10 hétre heti 3.50 dollár; 5 munkanapi betegség után. Temetkezési segély $100. Belépési korhatár 45 év. Egyletbe való belépés csak orvosi bizonyitvánnyal eszközölhető.
Az egylet fiókjai és tisztviselői: Központ: Brantford. Központi elnök: Pete György (155 Elgin St.) Központi titkár: Kirchlecner György (118 Albion St.) Központi pénztáros: Horváth Antal (48 Pearl St.)
Első osztály Hamilton, Ont. Titkár Németh József 56 Hess St. Második osztály Galt, Ont. Titkár Belováró István 99 McNaughton St. Negyedik osztály Niagara Falls, Ont. Titkár: Tóth Pál, Box: 1 Post Office. Ötödik osztály St. Catharines, Ont. Titkár Rohoncy Vince 11 Vine St.
Egyletünk 1930 augusztus 3.-án tartott félévi központi gyűlésén a következő határozatot fogadta el: Tekintettel a nagy munkanélküliségre, a nem dolgozó és idáig rendesen fizető egyleti tagok, három hónapig egy-egy dolláros kölcsönt kaphatnak, havi tagdijak befizetésére a saját osztályoknál.
Ezen határozat értelmében egyletünk segiteni szeretne vagyonához mérten a nem dolgozó egyleti tagokon.

EDMONTONI BETEGSEGELYZŐ EGYLET

EDMONTON, Alta.- Az első magyar egylet Edmontonban.
ALAKULT 1926-BAN.

Havi gyüléseit tartja minden hó UTOLSÓ vasárnapján két órai kezdettel.
Belépő dij: $3.50, orvosi vizsgálat dija 2 dollár, tagsági dij havonta: $1.50, melynek ellenében az egylet betegség vagy baleset esetén nyolc dollár és 75 centet fizet hetenként. Halál esetén temetési költség 75 dollár visszamaradottak részére tagonként egy dollár.
Az egyletet tagjai irányitják, lépjen be ön is és élvezze a barátság és testvériség igazi ipét.
Az egylet könyvtára dijtalanul áll a tagság rendelkezésére.
Az egylet jelszava:
„Le a kalappal, az oly magyar előtt, aki hi tagja egy magyar egyletnek Kanadában."
Megkeresések az elnök címére küldendők: 10520 — 96 Street Edmonton, Alta.
LUKACS LAJOS elnök.

WINNIPEGI REFORMATUS EGYHÁZ

Istentisztelet. Minden vasárnap délelőtt 11 órakor a Main St.-en a Selkirk Ave.-val szemben levő MacDougall Memorial templomban.
Presbiteri gyülés minden hó első pénteken.
Vasárnapi iskola minden vasárnap délután 3-tól 4.-ig.
Lelkész: Csendes Imre 589 Spence St. Tel.: 87106
Gondnok: Kolozsváry András.
Pénztárnok: Nemes Gusztáv
Jegyző: Varga Károly
Presbiterek: Bönyei Zsigmond, Dancs Lajos, Denczi, András, Ifj. Farkas Imre, Koródy Béla, Kubik István, Molnár István és Szabó György.

A WINNIPEGI SZENT ISTVÁN KIRÁLY R. KATH. MAGYAR BETEGSEGELYZŐ EGYLET

Alakult 1907-ben. Saját háza Winnipeg, Elmwood, 665 Nairn Ave. Az egyesület célja: tagjainak betegség és halálesetei segélyezése, a vallásos élet ápolása. Magyar könyvtár. Az egylet tagjainak minden vasárnap és ünnepnap a helyiség rendelkezésére áll. Heti $5.00 betegségély és $40.00 temetkezési segély. Belépődij $2.00, havidij 50 cent Közgyülés minden hó 3.-ik vasárnapján. — Vidékről egyelőre csak pártoló tagokat vesz fel Minden érdeklődés az egylet titkárához cimzendő Reichard Károly, 213 Berry St St. Boniface Man. Egyleti orvos: Dr. H. OEKLERS, cim 616 Mountain Ave. Ph.: 59 693. Lakáson rendelés este 7 után.

A RAYMONDI ELSŐ MAGYAR BETEGSEGELYZŐ EGYET.

Alakult: 1927 aug. 1-én.
Tagjainak száma: 75

Az egylet gyüléseit minden hó második vasárnapján tartja, saját helyiségében. Beállási dij $1.00. Havi dij 75 cent. Orvosilag igazolt betegség esetén heti $6.00. Halál esetén: $50.00 temetési és minden tag után $1.00 fizet az egylet temetési költség cimén. Tagok felvétele a havi gyüléseken, minden hó második vasárnapján d.u. 2 órakor, amikor is 16 évtől 50 évig veszünk fel uj tagokat orvosi bizonyitvány alapján. Raymond és környéki honfitársaink lépjetek be egyletünkbe — hisz mindenkit érhet baleset.
Az egylet jelszava: Összetartásban az erő!
Az egyletet érdeklő minden levelezés a titkár cimére küldendő CSABAY József BOX: 280 Raymond Alta.

ROSEDALE-I MAGYAR BETEGSEGELYZŐ EGYLET

Alakult 1929 október havában.

Ma már közel félszáz tagja van. Egyletünk havi gyüléseit minden hó első vasárnapján d. u. 2 órai kezdettel tartja. Belépődij $4,00 melyből $1,00-et a könyvtár fönntartására forditunk, mig a $3,00 forgótőkét a tag kilépésekor hiány nélkül visszakapja, hogy ha hátránya nincsen.
Tagokat csak orvosi igazolvánnyal veszünk fel. Tagsági dij havonta $1,50, melynek ellenében $9,00 betegségélyt fizetünk balesetből történt betegség esetén, a már hat napot meghaladó betegségnél az első naptól jár segély. Halál esetén temetkezési segély $75,00 és a hátramaradottak részére tagonként $5,00. Az egyletet tagjai irányitják. Lépjen be ön is és élvezze a barátság és testvériség melegitő érzését, mert nem tudjuk mit hoz ránk a következő óra. — Megkeresések Márkos János titkár cimére küldendők P.O. AERIAL, Alta.

WELLAND, Ont. MAGYAROK NAGYASSZONYA KATHOLIKUS HITKÖZSÉG

Hétköznap reggel ½8 órakor szent mise — Vasárnap 8 órakor csendes mise — ½11 órakor nagy mise, prédikáció. Délután ¼4 órakor litánia.
Vasárnapi iskola minden vasárnap délután 2 órakor, kivéve julius és augusztus hónapokat.
Keresztelés bejelentés szerint
Avatás köznapokon mise után vasárnap litánia után.
Minden hónap I. vasárnapján a gyermekek, II. vasárnapján az Oltáregylet, III. vasárnapján a Holy Name Society közös szent áldozása.
Gyónni lehet: mindennap reggel mise előtt, szombat délután 3—6 óráig és este 7—9 óráig, vasárnap a szent misék előtt reggel 7 órától.
Hitközségünk jelenlegi tisztikara: Gondnok: Bankó Lajos. Algondnok: Csehek Károly. Pénztári ellenőrük: Hajdu István és Gébel Nándor.
Kurátorok: Szabó Mihály, Németh Antal, Salamon László Fáner Ferenc, Jári Károly Szabó György, Millei István, Varga Lajos, Oszlács István, Pánczél Károly, Árval József, Kovács Ferenc, Dampf Mihály és Schwartzkopf István.
Hitközségi jegyző: Dimand István. Plébános: Rev. Hédly Jeromos, cime: 337 Hellem Ave

TORONTÓI MAGYAR EGYESÜLET

Magyar nemzeti, keresztényszocialista tömörület. Alakult 1927-ben. Elnök: L.V. Vietoris 67 Grange Ave.
titkár J CZETŐ 12 Andrews Ave

A KELETKANADAI ÁG. HITV EVANGÉLIKUS EGYHÁZKÖZSÉGEK TÁJÉKOZTATÓJA

Windsor. Templom: A Langlois és Assumption uccák sarkán a Wyandotte St. közelében. Istentisztelet: Minden vasárnap délelőtt fél 11 órakor és délután 3 órakor. Vasárnapi iskola: minden vasárnap délelőtt 10 órakor. Vallásoktatás és magyariskola a gyermekeknek: minden szombaton délután 2 órakor Iskolahelyiségünkben. A nyári magyar iskola: hivatalos tanév befejezésétől az uj tanév megkezdéséig minden nap reggel 9 órától 12 óráig. Presbiteri gyülés minden hó első vasárnapján. Gondnok: Temersy István, cime: 1322 Parent Ave, Windsor, Ont. Lelkész Papp János László ev. lelkész, cime: 1020 Assumption Et. A lelkészi hivatal telefonszáma 2-7176
Montreal Templom a Jean Mance és Prince Arthur uccák sarkán lévő német evangélikus templom. Istentisztelet: minden hónapban egyszer délután 2 órakor. Vasárnapi iskola és vallásoktatás a gyermekek részére a további intézkedésig havonta egyszer az istentisztelet napján Prezsbiteri gyülés minden istentisztelet alkalmával. Gondnok Hegedüs Sándor, cime 2051 St. Christophe St. Montreal, Que. Lelkész Papp János László windsori ev ellkész.
Kitchener. Templom a Queen St.-en lévő First English Luther ran angol ev. templom. Istentisztelet minden vasárnap délután 3 órakor. Vasárnapi iskola és vallásoktatás minden szombaton és vasárnapon a Kitchener Magyar Kör helyiségében. Presbiteri gyülés: minden hó első vasárnapján. Nyári magyar iskola a hivatalos iskolai tanév befejezésétől az uj tanév megkezdéséig: Gondnok Hopp János. Lelkész: Ruzsa Jenő ev. lelkészjelölt, cime Lutheran Theological Seminary, Waterloo Ontario.
Welland. Templom a Griffith St.-en lévő St. Matthew's Lutheran Church angol ev. templom. Istentisztelet minden hónapban egyszer. Gondnok Lipták András. Lelkész Ruzsa Jenő ev. lelkészjelölt.
Niagara Falls. Templom a Morrison és Victoria uccák sarkán lévő Orange Hallban. Istentisztelet minden hónapban egyszer Lelkész Papp János László, windsori ev. lelkész.
Torontó. Templom a Dundas St. East sarkánál lévő First Lutheran Church angol ev. templom. Istentisztelet minden hónapban egyszer. Lelkész Papp János László, windsori lelkész.
ÉRTESITÉS A fenti magyar evangélikus egyházközségek a United Lutheran Church in America, amerikai evangélikus egyház kanadai egyházkerületé be tartoznak, s azoknak vezetésével, illetve szervezésével Papp János László windsori ev. lelkész és Ruzsa Jenő, waterlooi ev. lelkészjelölt bizattak meg. Ezen egyházközségek hivatalos egyházi lapja a Windsorop meg jelenő "EVANGÉLIKUS HIRADÓ", melynek előfizetési dija havonta 10 cent. Megrendelhető a következő cimen Rev. J. L. de Papp, 1020 Assumption Street Windsor, Ont.

A TORONTÓI MAGYAR BAPTISTA GYÜLEKEZET

Istentiszteleteink sorrendje: Beverly és Sullivan uccák sarkán levő angol templomban. Minden vasárnap d.e. ½10-tól Imaóra, 10-tól vasárnapi iskola, 11-től prédikáció. Este 7-től prédikáció, 8-tól Ifjuági egylet. Minden csütörtök este 8-tól Imaóra, 9-től énekkar-gyakorlat

Welland, Ont. A Regent és Hester Lane uccák sarkán lévő saját templomban. Minden vasárnap d.e. ½10-tól Imaóra. 10-tól Vasárnapi iskola. 11-től prédikáció. Este 7-től prédikáció. 8-tól Ifjuági egylet. Szerda este 8-tól Imaóra.
Mindenkit szeretettel hivunk!
Lelkész: Rev. Balla György 13 Glen Morris St. Torontó Ont
Telefon: Kingsdale 4598

A WINDSORI MAGYAR REFORMATUS EGYHÁZ KALAUZA

Lelkész: Dr. Molnár Jenő 531 Quellette Ave. Windsor, Ont.
Gondnok: Sándor Bálint, 1529 Parent Ave.
Pénztárnok: Körössy Bálint, 1406 Marentette.
Élőljárók: Bányai Ferenc, Ferenczy György, Kovách László, Rimaszombaty István, Somodi János.
Jegyző: Csiszár Dezső.
Istentiszteletek: Minden vasárnap d.e. 11 órakor és este 7 órakor. Vasárnapi iskola: Minden vasárnap d.u. 2 órakor Szombati iskola: Minden szombaton d.u. 2—4-ig.

TORONTÓI MAGYAR EGYLET

Alakult 1927-ben.

CÉLJAI: A helybeli magyarság nemzeti és társadalmi megszervezése. Magyar Kulturház épitése. Magyar Könyvtár létesitése. A rászoruló magyarok támogatására segélyalap létesitése.
A helybeli magyarság igényeinek kielégitésére különböző alosztályok szervezése: 1) Betegsegélyző Egylet, 2) "Pro Hungaria" működő egylet és "Zrinyi Miklós" takarékegylet.
Az egyesület minden hó első vasárnapján d.u. 2 órakor közgyülést tart a Magyar Otthonban, 187 Spadina Ave. Az érdeklődők forduljanak az egyesület titkárához, kinek cime: Julius Czető 22 Carlisle St. Toronto, Ont.

WINDSOR, ONT. SZENT ANTAL KATHOLIKUS MAGYAR HITKÖZSÉG

Vasárnapi szent mise ¾11 órakor a Szt. Angyalok kath. iskolában. (Banwell és Marentette Ave corner) Vasárnap d.u. istentisztelet 4 órakor a polyák templomban (Banwell és Longlois Ave. corner) Szentségek kiszolgáltatása valamint hétköznapi szent mise mindenkor a polyák templomban. Szerdán d.u. 4—5-ig a kezdőknek és péntek d.u. 4—5 a haladóknak magyar iskola a Szt. Angyalok kath. iskolában.
Kurátori gyülés minden hó első szombatján este 8 órakor. Ifjusági egylet gyülése minden hó utolsó vasárnapján d.u. 2 órakor a hitközség club helyiségében. Az oltáregylet havi gyülése minden hó utolsó szerdáján este 8 órakor a plébánián, 1317 Parent Ave.

ORVOSOK

Dr. BIRO KÁROLY
Sebész és belgyógyász
a budapesti Gr. Apponyi Poliklinika v. tanársegédje
SASKATOON
123—20th Street West
Telefon: 2724

Dr. H. HERSHFIELD
orvos és sebész
Ultraviola és Röntgensugár-kezelés
178 Main St és Alexander Ave sarok
WINNIPEG, Man.
Rendelő telefon: 26 600
Lakás telefon: 51 162
MAGYARUL BESZÉLÜNK!

A MAGYAROK FOGORVOSA SASKATOONBAN
Dr. A. SINGER
123—20th STREET WEST
TELEFON:
RENDELŐ 3011 LAKAS: 4389

Dr. J. E. WILKINSON
a magyarok fogorvosa
520 Tegler Building
A 15-centes Store felett
EDMONTON, ALTA.

Dr. V. K. O'GORMAN
ORVOS ÉS SEBÉSZ
642 Tegler Building
Rendelő telefon: 23618
Lakás: 9902 111th St. Phon: 23618
EDMONTON, ALTA.

Dr. P. H. McNULTY M. D. C.M.
Röntgen specialista, sebész
és nőgyógyász
rendelő: 300 Power Bldg.
LAKAS 138 Harrow Street
WINNIPEG, MAN.
Telefon: 89,618. Telefon 43,909

Ha bármilyen orvosságra vagy drugstore tárgyakra van szüksége, küldje rendelését avagy jöjjön személyesen Kanada magyar hires gyógyszertárába.
MASSIG'S DRUGSTORE
1609—11th Ave. REGINA, Sask

FRED. B. PENNOCK
B. A., LL. B.
ÜGYVÉD ÉS KÖZJEGYZŐ
Edmonton, Alta.
604 Tegler Bldg.
a 15 centes üzlet felett
Tel. 4525 & 24525 Lakás 81136
Fiókiroda: WESTLOCK, Alta.

Uj Magyar Ima és Énekeskönyvek nagy választékban kaphatók
A STOCKHOLMI MAGYAR NŐVÉREKNÉL
Árjegyzéket kivánatra küldünk
Cim: Sisters of Social Service, Stockholm, Sask.

Az egyetlen magyar gyógyszertár egész Keletkanadában
ahol magyarul beszélnek a óhazában képzett gyógyszerész ad tanácsot és csinálja meg az orvosságát
I. ROTHBART
gyógyszerész és vegyész
594. Dundas St. West. TORONTO, ONT.
DIJTALANUL ADUNK TANACSOT, HA FELKERES VAGY IR!
POSTAI RENDELÉSEKET PONTOSAN KIKOLDÜNK!

Honfitársak!
Ha bármikor Hamiltonba vetődnek, ne mulasszák el felkeresni
SIMON JÁNOS
MAGYAR ÉTTERMÉT,
230 BARTON ST. EAST., HAMILTON, ONT.
Elsőrendű magyar konyha, figyelmes kiszolgálás, olcsó árak!
A hamiltoni és környéki magyarság szives pártfogását kéri
Telephone: Regent 8925 a Tulajdonos

BRITISH COLUMBIAI MAGYAROK ELSŐ IGAZ SIKEREI MAGYAROK ÁLTAL TERMELT ÉS GYÁRTOTT
British Columbiai cigaretta és pipadohány
TETSZETŐS BÁDOGDOBOZBA CSOMAGOLVA MÁR KAPHATÓ. — A DOHÁNY ÁRBAN ÉS MINŐSÉGBEN MINDEN VÁRAKOZÁST FELÜLMUL. — VISZONTELÁRUSITÓK MÉG KERESTETNEK.
F. X. VESZELSZKY, Vancouver Bower Bldg.
Elárusitók névsorát közölni fogjuk!

HA RAYMOND és környékén, ahol CUKORRÉPA, DOHÁNY és mindenféle kerti vetemény megterem, akar földet venni,
CSALÁDJA, vagy ROKONA részére Bevándorlási Engedélyt akar beszerezni,
HAJÓJEGYET akar venni, vagy PÉNZT akar küldeni
SZEMÉLYESEN, VAGY LEVÉLILEG FORDULJON
NEMEDY GYULA RAYMOND, Alberta. P. O. BOX: 239.
MAGYAR TELEPITŐ IRODÁHOZ.

KELETKANADAI IRODA
Vezető: SZABOLCS FERENC
Gyors és biztos pénzátutalás — Hajójegyek — Bevándorlási és utlevél ügyek — Polgárositások — Forditások és okiratok — Közjegyzői ügyek Farmok, házak adásvétele. Farmok a legjobb vidékeken, könnyű fizetési feltételekkel, bármily nagyságban kaphatók. Kérjen ajánlatot —Mindennemű biztositás — Könyvek, ujságok és hanglemezek árusitása.
Bármely ügyben forduljon bizalommal e cimre:
IMMIGRANTS' SERVICE BUREAU
8 Barton Str. East. — HAMILTON, ONTARIO. — CANADA.

KANADAI MAGYAR UJSÁGNAK
KANADA EGYETLEN NEMZETI IRÁNYU HETILAPJA, AMELY MINDENKOR MEGVÉDI A MAGYARSÁG ÉRDEKEIT
375 HARGRAVE STREET WINNIPEG, MAN.

NE MULASSZA EL

pontosan figyelemmel kisérni a "Kanadai Magyar Ujság" mindenegyes következő számának ezen rovatát, melyben Jack LONDON, a csavargóból a jövő század prófétájává lett iró

„A SKARLÁT"

cimü regényét mutatjuk be olvasóinknak. Évek óta nem közölt egyetlen hirlap hasonlóan érdekfeszitő regényt, mely csak meg is közelithetné a hirneves amerikai alkotását. Miután a regény meséje maga is részben kanadai vonatkozásu, nem mulaszthatja el egyetlen magyar sem, hogy nélkülözze annak akár egyetlen folytatását is.

PONTOSAN BEKÜLDÖTT ELŐFIZETÉS LEGJOBB BIZTOSITÉK ARRA, HOGY MINDEN HÉTEN MEGKAPJA A "KANADAI MAGYAR UJSÁG"-OT ÉS FÉLBESZAKITÁS NÉLKÜL ÉLVEZHESSE A

„A SKARLÁT"

mindenegyes fejezetét. Rendezze előfizetését még ma!

LÓHÁTON A VILÁG KÖRÜL

magukból. Ahogy közelebb értem a városhoz ott már csupa narancsfa erdőkön vezetett az ut keresztül. Olyan bóditóan erős volt az illat, hogy majdnem leszédültem a lóról. Szmirna környéke igen gazdag s különösen déligyümölcsökben és szőllőben. Sok a trópikus növény, ami széppé teszi a környéket. Magát a várost nem lehet szépnek mondani, csak a fekvése teszi érdekessé, mivelhogy a tenger partján fekszik. Az a része a városnak, amit a görögök lebombáztak, még most is romokban hever s csak itt-ott épült egy-egy uj ház a romok között.

BEHAJÓZÁS

Nyolc napot kellett Szmirnában vesztegelnem, amig jött egy olyan hajó, mely egyenesen Pyreusz-ba ment. A hajó indulása előtt két nappal megváltottam a jegyet s csak a vámot kellett még elintézni. Ámde ez igen nehezen ment, mert a török vámtisztek nem akarták kiengedni Reményt Törökországból. Egyre csak azt állitották, hogy innen bizony ki nem viszel lovat, csakis miniszteri engedéllyel. Hiába mutattam az irásokat, hogy a lovat Pestről hoztam, nem használt semmit. Borzasztóan el voltam keseredve, mert azzal biztattak, hogy el kell adnom a lovat s én csak egyedül hajózhatok tovább. Már vevőt is hoztak, aki hajlandó lett volna potom áron megvenni. De én ebbe nem nyugodtam bele, hanem elmentem a polgármesterhez és annak

Kanadai Magyar Ujság

Entered as Second Class Matter, Post Office, Ottawa, Ont. Canada.
Published by the Canadian Hungarian News Co. Ltd.
375 Hargrave St. WINNIPEG, Man. Canada. Telefon: 23747.

Szerkeszti: BÁCSKAI P. BÉLA Editor

Nagyobb hirdetések árait kívánatra azonnal közli a kiadóhivatal.
Rates on advertisement contracts furnished on request.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Kanadában 1 évre $3.00, Félévre $1.50 Külföld $4.00
Subscription in Canada 1 year $3.00 half year $1.50
To foreign countries 1 year $4.00

Apróhirdetések előre fizetendők

Legkisebb hirdetés 50 cent. Háromszori közlés $1.25. Küldje be Money Orderen vagy bélyegben a közlendő hirdetéssel.

ELADÓ FARMOK. Most jöjjön el megnézni a mi jó földeinket. Győződjék meg róla, mit lehet itt megtermelni. Ön is ugy vélekedik majd, hogy ennél jobb földet még nem látott. Ha ez nem terem akkor egy sem a világon. Többszáz magyar honfitársunk bizonyitja a telep jóságát. Bokros földek $3-tól $5-ig. Müvelt farmok $10-től $50-ig. Jöjjön személyesen, vagy irjon: John Demeter BOX: 75 Stratton, Ont. 21-35

KERESEK fűszakácsczukrászt, aki rendelkezik óhazai és itteni gyakorlattal. Pályázatokat bizonyitványokkal és fizetési igény jelölésével "Restaurant" jeligére a kiadóhivatalba kérek. 375 Hargrave St Winnipeg, Man. 28—

FIGYELEM MAGYAR TESTVÉREK! Itt van a valódi jó farm élet B.C.ben Egy 78 akeros farm 7 szobás ház, istálló, 200 gyümölcsfa és jó kut eladó az idei termésssel, ára csak 2900 dollár, 400 dollár lefizetéssel és a fennmaradt összeg 25 évi törlesztésre. Egy 40 akeros farm, ház, istálló, gyümölcsfák stb. ára csak 4000 dollár, 300 dollár készpénz és a többi 20 évi törlesztésre. Ezek a farmok Vancouvertől 30 mérföldre vannak a fővonal mellett és 3 mérföldre várostól. Egy 10 akeros farm 4 szobás ház, istálló, gyümölcsfák, villany és városi vizvezték. Vancouvertől 4 mérföldre. Ára 4000 dollár. Irjon magyarul vagy keressen fel személyesen: A Nyisztor vagy J. Molnár, 455 West Pender St. Vancouver B.C. 28—30

HAZAUTAZÁS miatt, sajátkezűleg eladó 4 szobás ház melléképületekkel teljes berendezéssel és 1 aker kerttel (több fiatal és termő gyümölcsfa), fiatal, jó fejőstehén, 11 drb. tojó tyuk 6 családi méh, egész évre kész tüzifa, kb. 2 tonna széna tejfölöző gép és méz-pergető. Ára $850.00. Fele készpénzben fizetendő. Teljes készpénzfizetésnél 10% engedmény. Szép fekvésű hely, közel folyóhoz, 5 percnyire az állomástól. Nyugalmat és egészséges vidéket keresők jobbat és olcsóbbat nem találhatnak. Érdeklődők irjanak: A. Molnár BOX 66. Enderby, B.C. 29-31

37 ÉVES IPAROS VAGYOK, keresek olyan idősebb leányt vagy özvegy asszonyt, aki 9 éves fiu gyermekem és háztartásom gondját viselné. Németül és magyarul beszélők előnyben részesülnek. Házasság nincs kizárva, fényképes leveleket kérek. Cim: Z. A. 111 Wilmont St. Kitchener, Ont.

ELADÓ. 150 holdas értékes vegyesgazdaság kavicsozott ut mellett Crowland (Ont.) kerületben azonnal eladó. 12 szobás nagy tégla ház (kiegészitő része fából épitve), keményfa padló, vizvezték, fürdőszobával. 7 szobás fából épült munkáshász, nagy istálló oldal hozzáépitéssel és nagy pincés uj istálló. Földje homokos agyag-föld. A farm két részre választható, valamint teljes jószág állománnyal és felszereléssel együtt vagy anélkül vehető át, mely szarvasmarhák, lovak, tracktor, truck, kocsik és gazdasági gépekből áll. Saját természetes gáz. A farm egy örökösödési ügy lezárása miatt lesz eladva és kiváló előnyöket nyujt a vevőnek. Bővebb részletekért irjon Mrs. D.E. Stauth, R.R. No. 1. Welland, Ont. cimre. 30-2

ANGOL CSERKÉSZEK A BUDAPESTI NEMZETKÖZI CSERKÉSZTÁBORBAN

Legujabb jelentés szerint a julius 14.-én Budapesten megnyiló nemzetközi eszperantó cserkésztáborba huszfőnyi angol cserkészcsapat érkezett a szigetországból különböző részeiből. A csapatot Normann Booth, a Cserkész Eszperantista Liga főtitkára vezette. A táborra ir, svéd, skót és lengyel cserkészek is nagy számban jelentek meg.

CSENGŐNÉLKÜLI TELEFONT SZERELTEK FEL ODAHAZA

A kecskeméti uj telefonközpontot már átadták rendeltetésének. Az uj telefonkészülékt található, a kagylót csak le kell emelni és a hivásról a központ azonnal tudomást vesz.

MAGYAR NEVÜ SZOVJET-KÉMET FOGTAK FRANCIAORSZÁGBAN

Párisból jelentik, hogy a rendőrség letartóztatott egy Rónai nevü magyar munkást, annak gyanuja alatt, hogy kémkedett a szovjet javára. Üzelmei álcázása végett egy fémgyárban vállalt munkát és a kémkedés eredményének egy részét már át adta a szovojet egyik megbizott jának.

LASSAN GYARAPSZIK AZ EGYESÜLTEK LAKOSSÁGA

A bevándorlás hanyatlásával az Egyesült Államok lakosságának száma sem nő oly óriási arányban, mint eddig. Néhány évvel ezelőtt még minden nyolcvan lakosra évenként átlagban egy uj lakos jutott, addig ma csak minden százötven lakos után nő egy uj amerikaival az ország létszáma. Ennek következtében ma csak minden harminchatodik másodpercben érkezik egy uj polgára az Egyesült Államoknak, mig régebben minden 23 másodpercben szaporodott eggyel az amerikai államok népessége. A fentiekben természetesen a halálozások számát már levonták a születések számából.

KONZULI KERESTETÉS

Felkérem az alant felsoroltakat, hogy saját érdekükben mielőbb közöljék ciméket az alulirott m. kir. konzulátussal.

S. Szabó György Budapest. Németh József volt cime Erinview Man. Mogyorós Mihály Köbölkut. Krale Mihály Urkut. Vas Jánosné szül. Zoblik Julia Abod. Tarnai József Abod. Szeredi Mihályt egri kir. járásbiróság keresi. Becker Henrik Gyönk. Pregun Lukács Hejőkeresztur. Pohobics Lajos volt cime Sudbury Ont. S. Gyüre József és neje, volt cime Greenlawn Alta. 30-2.

Magyar Királyi Konzulátus
Royal Hungarian Consulate
625 Royal Bank of Canada Building
WINNIPEG, Man.

Önnek is lehet jó egészsége

Nuga-Tone az emberek milliónak adott erőt, egészséget önnek jó étvágyat ad, gyomrát megjavitja és megerősiti, a lomhán működő szerveket életre kelti, a fájdalmakat megszünteti. Nuga Tone megtisztitja a szervezetet a betegségek csiráitól és megszünteti a szorulást. Vegyen egy üveg Nuga-Tone-t. Legyen erős, egészséges. Gyógyszerészek árusitják. Ha a gyógyszerészénél nincs, kérje meg hogy rendelje meg önnek a nagykereskedőtől.

Kiadóhivatal üzenetei

A jövőben a beküldött előfizetéseket egy centes levelezőlapon fogjuk nyugtázni melyre csak a cimet irhatjuk. A lejárat uj dátumát mindenkor a cimszalagon jelezzük.

Kérjük olvasóinkat kisérjék figyelemmel a cimszalagot, mert ez mutatja hogy lapjuk jól van cimezve vagy nem továbbá, hogy a lap mikor jár le.

•

Több honfitársunktól kaptunk panaszos levelet, hogy lapját nem kapja kézhez pontosan. A panaszok különbözők de végeredményben mindig kimutatható hogy a dolog nem a mi hibánkon alapszik. Abban a reményben, hogy olvasóinknak segitségére lehetünk a következők kivánjuk figyelmüket felhivni:

Ha lapját nem kapja rendes időben kézhez, először a helybeli postahivatalban érdeklődjék. Tudja meg hogy tényleg érkezett ujságja vagy nem, talán más vitte el.

Ha uj helyre érkezik, igyekezzék megismerkedni a postán és mondja meg hogy ujságot is vár.

Mindenki járassa pontos cimre postáját. Nagy városban ucca és ház szám nagyon fontos. vidéki postákon "BOX" szám vagy munkaadója neve szintén megkönnyiti a kézbesitést. Egyes vidékeken a várostól messze eső utakon is kihordják a postát. Az ilyen cimek "R.R." betükkel és az ut számával vannak jelezve az uton felállitott szekrényen pedig a földbirtokos neve van. Itt különösen fontos a gazda neve, mert ha ez hiányzik a kihordó sokszor nem tudhatja kinél hagyja és igy tévesen kéz besiti az ujságot.

A kiadóhivatal minden előfizető lapját pontosan kiküldi. Ha tehát a helybeli postahivatal válasza nem kielégitő, azonnal jelentse panaszát a Kanadai Magyar Ujság kiadóhivatalának. Ne várjon hetekig vagy hónapokig. Levelében jelezze régi és uj cimét. Szivesked jék tisztán és olvashatóan irni a saját érdekében.

KISZOLGÁLÁS

Ha ön barátainak vagy rokonainak a

CANADIAN NATIONAL EXPRESS

által küld haza pénzt akkor ön olyan kiszolgálásban részesül, amelynek nincsen párja.
Magyar nyelven állanak rendelkezésére pénzküldő iveink s önnek nyugtát is adunk arról, hogy a pénzt átutalás végett teljes felelősséggel átvettük.
Emellett még az óhazai cimzett által aláirt nyugtát visszaküldjük önnek.
A hozzánk beküldött összeget teljes egészében, minden levonás nélkül fizetjük ki és ha azt valamilyen oknál fogva nem tudjuk rendeltetési helyére juttatni, visszatéritjük önnek.
Tovább felvilágositásért irjon a következő cimre:

W. H. BRYCE, Manager
Money Order Department,
Canadian National Express,
355 McGill Street, Montreal

A LETHBRIDGEI VONÓS ZENEKAR

ezuton ajánlkozik vidéki mulatságokra. Játszunk magyar és angol darabokat. Primás Biki István, cimbalmos Biró János, kontrás Walentin Bálint, nagybőgős a Régi. Cimünk. Magyar Otthon 406—4 Ave. South LETHBRIDGE, Alta.

ALEX'S MEAT MARKET
Magyar hentes üzlet
642 Logan Ave Winnipeg, Man.
(a Market Street közelében, valamint 460 King St és Duffrein Ave. sarkán.)
Raktáron tart friss sertés, marhahust, óhazai minőségű kolbászárukat, füstölt szalonnát, hájat, zsirt, tojást, édes nemes paprikát. Nagyobb rendeléseket házhoz, vidékieket Manitoba területére utánvéttel (COD.) szállitok. Szives pártfogást kér
ZEMNICZKY ELEK tulajdonos

LUKÁCS LAJOS
TELEPITÉSI IRODÁJA
10617—97th St. Phone 21 256
EDMONTON, ALBERTA,
Pénzküldést legjutányosabb dijszabás mellett gyorsan eszközöl. Kérjen árjegyzéket. Alberta legjobb fekvésü farmjai nálam kaphatók. Hajójegyek részletfizetésre is. Beutazási engedélyt beszerez családja részére. A Kanadai Magyar Ujság képviselője; előfizetéseket és hirdetéseket felvesz, cimváltozásokat eszközöl.

ANGOLUL BESZÉLNI IRNI ÉS OLVASNI

Könnyen megtanulhat minden magyar a hires két dolláros „Angol-Magyar Tanitó" 50 leckéjéből. Az ára most csak egy dollár, melyet a megrendeléssel együtt kell beküldeni.

IZIDOR BRAUN
okl. tanitó és ny. jegyző
10210 Adams Ave.
Cleveland, O. U. S. A.

SZARKA JÓZSEF
üzletében magyar pipa és cigaretta dohány, papir kapható.
A Kanadai Magyar Ujság
ügynöke előfizetéseket, hirdetéseket, kerestetéseket felvesz a lapszámára.
MAGYAR OTTHON SZÁLLODA
406—4. Ave. South
Lakás: 609—13 Str.
LETHBRIDGE, ALTA.

30 ÉVE SZOLGÁLJA AZ AMERIKAI MAGYARSÁGOT A PONTOSSÁGÁRÓL ÉS LELKIISMERETESSÉGÉRŐL HIRES

Vörös Kereszt Patika
8901 BUCKEYE ROAD — CLEVELAND, O.
Ha bármilyen tanácsra van szüksége, forduljon bizalommal hozzánk, mi ingyen ellátjuk szakszerü tanácsunkkal. 116 oldalas képes Egészségügyi Utmutatónkat ingyen küldjük, ha óhajtja.

20 Családra van még hely a településnél
Már eddig 30 család jelentkezett, de mivel 50 családot kerestem, igy 20 családot eltudok helyezni. Itt van a jó alkalom azok részére, akik leakarnak telepedni és családjuk részére otthont és jövőt akarnak biztositani. Egy-egy családnak legalábbis háromszáz dollárral kell rendelkeni. Bővebb felvilágositásért jelentkezzen személyesen vagy levélileg
KONYHA FERENC, közjegyző
YORKTON, SASK. 52 West Broadway.

Elsőrangu fényképészeti mütermünk a legmodernebb felszereléssel várja önt, hogy arcképét megörökitse. Ugyancsak készitünk csoportképeket és egyleti csoportképeket jutányos áron gyönyörü kivitelben.
THE STAR PHOTO STUDIO
480 Main Street. WINNIPEG, MANITOBA.

FELHIVÁS TELEPEDNI SZÁNDÉKOZÓKHOZ
Mielőtt farmvételbe belemennének, forduljanak bizalommal a
BROOKSI MAGYAR IRODÁHOZ
Ez csak egy levél megirásába kerül, de talán egész élet boszusságától ól meg. — Farmok eladása, zöldségkertészetek. öntözőberendezéssel és anélkül Teljes irodai szolgálat. Pénzküldés. Okmánykészités. Beutazási engedélyek. Hajójegyek.
DEMETROVITS DEZSŐ Brooks, Alberta

INGYENES HAJÓJEGY!
MINDENKI, AKI HAZA SZÁNDÉKOZIK UTAZNI ÉS LEGALÁBB 10 DOLLÁRRAL LEFOGLALOZZA HAJÓJEGYET, RÉSZT VEHET AZ INGYEN SORSOLÁSBAN ÉS KÉT DARAB INGYEN SORSJEGYET KAP
MINT KORÁBBAN KÖZÖLTÜK, AZ INGYEN SORSOLÁSBAN RÉSZTVESZNEK MINDAZOK, AKIK EZ ÉVBEN ÁLTALUNK KÜLDTEK HAZA PÉNZT, VAGY PEDIG, AKIK LEGALÁBB KÉT PÉNZKÜLDŐ ÜGYFELET SZEREZTEK SZÁMUNKRA. AZ ELSŐ HUZÁS SZENT ISTVÁN NAPJÁN LESZ, A MÁSODIK HUZÁS KARÁCSONYKOR. AKIK AZ ELSŐ HUZÁSON NEM NYERTEK, NE DOBJÁK EL SORSJEGYÜKET, MERT KARÁCSONYKOR AZON MÉG NYERHETNEK. — TÖBB TÁRSASUTAZÁST RENDEZÜNK AZ ÓHAZÁBA, FOGLALJA LE HAJÓJEGYÉT BÁRMELY IDŐBEN AKAR UTAZNI, MERT TALÁN ÉPPEN ÖN LESZ EGYIKE AZOKNAK AKIK INGYEN JEGYET NYERNEK.
IRJON FELVILÁGOSITÁSÉRT
ALEX A. KELEN
1456 City Hall Ave MONTREAL, P. Q.
BEVÁNDORLÁSI ENGEDÉLYEK, KÖZJEGYZŐI OKIRATOK HITELESITÉSE. PÉNZKÜLDÉS A LEGMAGASABB ÁRFOLYAM SZERINT

PEAK IMRE

előadtam a dolgot. Nyugodtan végighallgatott s amikor bevégeztem a mondókámat, csak annyit mondott: "essekoglu essek" (Ez a szó azt jelenti, hogy szamár fia szamár) Megértettem, hogy mit mondott, csak azt nem tudtam, hogy kit titulált meg ezzel a kifejezéssel? Azután leakasztotta a telefonkagylót és a fővámtisztet kérette magához. Pár perc mulva megjelent a vámtiszt. Ekkor tudtam meg, hogy az a becéző kifejezés neki szólt, akik nem ismerték a törvénynek azt a paragrafusát, mely világosan kimondja, hogy ha valaki valamely állatot behozott az országba, azt bármikor ki is viheti, ha az illetékes vámot lefizette.

Tiz perc sem telt bele és már a lovat szállithattam be a hajóra, mely a parttól távolabb vesztegelt. Igy hajóztam be Reményt egy dereglyén, amit ezen célra külön kellett bérelnem. Az összes ottlévő magyarok ott voltak a behajózásnál, akik ugyanugy bucsuztak el tőlem, mint az Ankarában tartózkodó honfitársak.

MUNKAVISZONYOK TÖRÖKORSZÁGBAN

Törökországi utazásomat befejezve, még néhány szót akarok csak mondani a munkaviszonyokra vonatkozólag. Az egész ország területén általában kevés a munka s csak azok tudnak munkához jutni, akik nagyon jó munkások és már évek óta

LÓHÁTON A VILÁG KÖRÜL

ott élve, ismerik a török viszonyokat és jól beszélik a török nyelvet. Tehát ne kivánkozzék oda senki, mert azok is jönnének haza, akik ott vannak, de nem tudnak annyit keresni, hogy elég lenne utiköltségre. Égnek szegények mint a rongy és koplalnak, amennyit csak birnak.

Amikor a rozoga dereglyén, amit még a próféta idejében tákoltak, ellökték a parttól az ásitozó hamálok, hogy a kikötőben veszteglő hajó és bárkaerdőn keresztülhatolva beevezzenek velünk a beljebb lehorgonyzott hajóhoz, szemeimben a fájdalom könnyei csillogtak, mert sajnáltam az ottmaradt honfitársaimat akik sirva lobogtatták felém könnyektől átáztatott zsebkendőiket. Óh, hogy szerettem volna őket is elhozni magammal. Ott maradtak szegények, a nyomor leláncolta őket Kis-Ázsia vadföldjéhez és ki tudja, meglátják-e még valaha azt a földet, ahol születtek?

VÉGE

DITTON A.
Winnipegen 229 Austin St alatt valódi OHAZAI müköszörüs műhelyt nyitott és a legfinomabb munkákat jutányos áron vállalja, garanciával.
Borotva .... 50c.
Hajnyirógép. 75c.
Ollók .... 25—35c

A magyarok találkozó helye EDMONTONBAN!
EMPIRE HOTEL
10246 96th St. Telefon 25075
Jutányos árak, pontos kiszolgálás, csengőszolgálat mindenegyes szobában!

Tőzsde

Az e heti winnipegi helybeni záró árak a következők:

BUZA —
No 1 $0,58 No 2 $0,55 No 3 $0,50 No 4 $0,43¾ No 5 $0,41½

ZAB —
No 2 C W 29⅞ No 3 C W 26⅞

ÁRPA —
No 2 C W 36⅞ No 3 C W 32⅞

LEN —
No 1 N C W $1,18 No 2 CW $1,14 No 3 C W $0,98.

ROZS —
No 1 és 2 32¾ No 3 CW 30

ÁLLATÁRAK

GÖBÖLY			
Jó	5.00	—	6.27
Közepes	4.25	—	4.75
Silány	3.00	—	4.00
VÁGÓ MARHA			
Jó	5.25	—	6.25
Közepes	4.50	—	5.00
BIKA			
Jó	2.00	—	2.25
Silány	1.75	—	2.25
ÖKÖR			
Jó	3.00	—	3.25
Silány	1.50	—	1.75
BORJU			
Jó	5.00	—	6.50
Közepes	2.00	—	4.00
SERTÉS			
Válogatott	8.50	—	8.50
Nehéz	7.50	—	7.50
Könnyü	7.00	—	8.50
No. 1 koca	5.00	—	5.50
No. 2. koca	3.00	—	3.27
BÁRÁNY			
Jó	8.00	—	8.00
Silány	4.00	—	7.00
BIRKA			
Jó	2.00	—	2.50
Silány	1.00	—	1.50